

การสำรวจความรู้ของประชากรเกี่ยวกับข้อบังคับในการการขออนุญาต
ก่อสร้างอาคาร : ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

นายสุขสันต์ ยังสุขเกษม

โครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต
การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค
สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2556

การสำรวจความรู้ของประชากรเกี่ยวกับข้อบังคับในการการขออนุญาตก่อสร้าง

อาคาร: ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี อนุมัติให้นำโครงการฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

คณะกรรมการสอบโครงการ

(ศ. ดร.สุชนันต์ หอพิบูลสุข)

ประธานกรรมการ

(รศ. ดร.อวิรุทธิ์ ชินกุลกิจนิวัฒน์)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ)

(รศ. ดร.ฉัตรชัย โชติชัยชาญ)

กรรมการ

(รศ. ร.อ. ดร.กนต์ธร ชำนิประศาสน์)

คณบดีสำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์

สุขสันต์ ยั่งยืน : การสำรวจความรู้ของประชากรเกี่ยวกับข้อบังคับในการการขอ
อนุญาตก่อสร้างอาคาร: ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
(INVESTIGATION IN KNOWLEDGE OF PEOPLE ABOUT THE REGULATIONS
OF BUILDING ALLOWANCE : THAANG SUB-DISTRICT, CHOKCHAI DISTRICT,
NAKHORN RAJSIMA PROVINCE) อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร.อวิรุทธิ์
ชินกุลกิจนินวัฒน์

โครงการเล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับข้อบังคับการขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร
ตามกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เพื่อใช้เป็นแนวทางการพัฒนาความเข้าใจของประชากร
เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พื้นที่ศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัด
นครราชสีมา การศึกษาทำโดยใช้แบบสอบถาม โดยรวบรวมจากตัวอย่างจำนวน 354 คนซึ่งสุ่มมา
จากประชากรในพื้นที่ศึกษา ผลการศึกษาสรุปพบว่าประชากรส่วนใหญ่มีระดับการอ่านและเข้าใจ
ภาษาอยู่ในระดับดี แต่มีความสนใจติดตามข้อมูลข่าวสารระดับปานกลาง และมีความรู้ความเข้าใจ
ในข้อบังคับการขออนุญาตปลูกสร้างอาคารในระดับปานกลาง ช่องทางการรับรู้ข่าวสารที่สะดวก
ที่สุด คือทาง อบต. ด้วยการออกประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน อย่างไรก็ตามการประชาสัมพันธ์ใน
รูปแบบอื่นๆ เช่น วิทยุ และ หนังสือพิมพ์ ก็เป็นช่องทางที่มีประสิทธิภาพเช่นกัน

สาขาวิชา วิศวกรรมโยธา
ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนักศึกษา _____
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา _____

SUKSANT YANGSUKKASAME : INVESTIGATION IN KNOWLEDGE
OF PEOPLE ABOUT THE REGULATIONS OF BUILDING ALLOWANCE
: THAANG SUB-DISTRICT, CHOKCHAI DISTRICT, NAKHORN
RAJSIMA PROVINCE. ADVISOR : ASSOC. PROF. AVIRUT
CHINKULKIJNIWAT, Ph.D.

This project aims to measure a basic knowledge in regulations of building allowance based on the building control act. The studied area is Thaang sub-district, Chokchai district, Nakhon Ratchasima province. Results from this study will be useful to enhance knowledge in the regulations of building allowance of people in the studied area. 354 samples were randomly selected from whole people living in the studied area. Questionnaire were used as a tool for the study purpose. Results from the study show that most people are moderate to good literate. However, knowledge in the regulations of building allowance is in moderate level. An announcement from sub-district administrative is the most common channel to distribute knowledge to the people. However, another channel such as radio and newspaper are also recommended.

School of Civil Engineering
Academic Year 2013

Student's Signature _____
Advisor's Signature _____

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษานี้ สำเร็จลุล่วงไปได้ดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.อวิรุทธิ์ ชินกุลกิจนิวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งได้ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ขอบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดี สม่่าเสมอตลอดมา ตลอดจนแก้ไขตรวจสอบโครงการศึกษานี้ให้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ตามหลักวิชาการ รวมถึงยังให้กำลังใจในการดำเนินการศึกษาตลอดมา จึงขอขอบท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงที่ให้ความกรุณาด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สุขสันต์ หอพิบูลสุข ที่ให้ความรู้ วิธีการเขียน การใช้คำให้เหมาะสมเพื่อนำมาประยุกต์ ในการทำโครงการ ขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ในหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารงานก่อสร้างและสาธารณูปโภค สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ ให้แก่ผู้ศึกษา ซึ่งเป็นความรู้ ประสบการณ์ที่มีค่าสูง และมีประโยชน์อย่างยิ่งในการทำงานต่อไป รวมถึงขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีสถาบันอันทรงเกียรติ ตลอดจนประชาชนและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ในการรวบรวมและให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ รวมทั้งขอขอบคุณเจ้าของตำราและเอกสารงานวิจัยที่ได้อ้างอิงไว้ ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ตลอดระยะเวลาในการจัดทำโครงการเล่มนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ซึ่งให้ความรัก ความเมตตา ความห่วงใย และเป็นกำลังใจให้กับผู้จัดทำโครงการจนสำเร็จ และขอขอบพระคุณพี่ ๆ น้อง ๆ รวมทั้งเพื่อน ๆ นักศึกษาปริญญาโททุกคนที่ให้กำลังใจ ผู้จัดทำโครงการรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณอย่างสูง

ท้ายนี้ ขอความดีของโครงการครั้งนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาบิดา มารดา และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้แก่ผู้จัดทำโครงการจนสามารถทำโครงการเล่มนี้ได้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

สุขสันต์ ยังสุขเกษม

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 ประเด็นสำคัญของการศึกษา.....	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 ทฤษฎีและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น.....	5
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล.....	15
2.3 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง.....	27
2.4 สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง.....	28
2.5 สาระสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.....	31
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ.....	38
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา.....	47
2.9 สรุป.....	48
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	51
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	51
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
3.3 การดำเนินการวิจัย.....	52

3.4	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	53
3.5	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
3.6	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	54
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.1	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
4.2	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
4.3	ช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขอ อนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.....	61
4.4	ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย.....	67
4.5	ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษ ในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามกลุ่ม.....	81
5	สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ.....	91
5.1	สรุปการศึกษา.....	91
5.1.1	การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	91
5.1.2	ช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการ การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522.....	91
5.1.3	ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการ ฝ่าฝืนกฎหมาย.....	92
5.1.4	ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการ ฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามกลุ่ม.....	92
5.2	ข้อเสนอแนะ.....	94
	เอกสารอ้างอิง.....	95
	ภาคผนวก.....	98
	ประวัติผู้เขียน.....	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 จำนวนประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา.....	29
2.2 ข้อมูลสาธารณูปโภค ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา.....	30
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	52
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	58
4.2 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถาม ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ.ควบคุมอาคาร.....	67
4.3 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถาม ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร.....	69
4.4 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถาม ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ บทลงโทษ.....	70
4.5 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามเพศ.....	71
4.6 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอายุ.....	72
4.7 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	73
4.8 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ.....	75
4.9 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	76
4.10 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย.....	77
4.11 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่.....	78

4.12	จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตาม มีที่ดินเป็นของตนเองหรือไม่.....	79
4.13	จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามขนาดสมาชิกในครัวเรือน.....	80
4.14	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามเพศ.....	81
4.15	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอายุ.....	82
4.16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ.....	83
4.17	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา.....	84
4.18	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ.....	85
4.19	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	85
4.20	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	87
4.21	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย.....	87
4.22	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี หรือไม่.....	88
4.23	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีที่ดินเป็นของตนเองหรือไม่.....	89
4.24	เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามขนาดสมาชิกในครัวเรือน.....	89

สารบัญญรูปภาพ

รูปที่	หน้า
2.1	โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล..... 19
2.2	กรอบแนวคิดการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความเข้าใจของประชากร ในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง..... 48
4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการอ่านและ เข้าใจภาษา..... 61
4.2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสนใจ ติดตาม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522..... 62
4.3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522..... 63
4.4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการได้รับข้อมูล ข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522..... 64
4.5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่องทางใด สะดวก ที่สุดในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522..... 65
4.6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่องทางใด ที่ท่านจะ สะดวกและได้รับรู้ถึง ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จาก อบต. มากที่สุด..... 66

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบหนึ่งของการปกครองแบบกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ องค์กรกำหนดให้มีการกระจายอำนาจหน้าที่ไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งพนักงานในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้องค์กรเกิดความคล่องตัวในการทำงาน แนวคิดดังกล่าวส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง รวมทั้งสามารถตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหารที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำเนินกิจการขององค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือว่าเป็นบันไดของการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย องค์กรบริหารส่วนตำบล มีสถานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งสามารถ บริหาร จัดการ ออกข้อบังคับตำบล จัดเก็บภาษีได้เอง เพื่อเป็นรายได้ให้กับองค์กรเอง เป็นอิสระ แต่ทั้งนี้ การบริหาร จัดการในเรื่องต่าง ๆ ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายอื่น ๆ ตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งองค์กรปกครองท้องถิ่น อยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของ อำเภอ จังหวัด กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย ตามลำดับ

รัฐบาลได้ปฏิรูประบบราชการ โดยปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้มีความเหมาะสมตามภารกิจหน้าที่เพื่อลดความซ้ำซ้อนและให้เกิดเอกภาพ มีคล่องตัวในการบริหารจัดการ โดยได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 ส่งผลให้มีการจัดตั้งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขึ้น โดยมีภารกิจหน้าที่สำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนให้ องค์กรปกครองท้องถิ่นมีการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาลสร้างความเข้มแข็งให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการบริหารจัดการที่ดีตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นและมีการบูรณาการ การแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภายใต้โครงสร้างการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านการให้บริการจะรวมตัวอยู่ที่สำนักงานใหญ่ ต่อมาได้มีการรับมอบพื้นที่หลายตำบล หลายหมู่บ้านให้อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลและองค์กรบริหารส่วนตำบล จึงทำให้ปริมาณประชากรมีเพิ่มมากขึ้น ซึ่งการเพิ่มของพื้นที่และการมีประชากรที่ค่อนข้างหนาแน่นย่อมส่งผลกระทบต่อภาระการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชนทั้งในแง่คุณภาพและปริมาณ ไม่ว่าจะเป็นในด้านกระบวนการขั้นตอนในการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการและด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สิ่งเหล่านี้จึงส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการให้บริการ ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีแนวคิดที่จะนำงานทางด้านบริการหลักๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประชาชน เช่น งานบริหารจัดการศึกษา งาน

กฎหมาย งานสวัสดิการและสังคม งานจัดเก็บรายได้ งานการเงินและบัญชี งานบริหารทั่วไป งานพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน งานขออนุญาตต่างๆ งานส่งเสริมการเกษตร อินเทอร์เน็ตตำบล งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และงานอื่นๆ ขยายลงไปสู่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ให้ใกล้ชิดและดึงประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองต้องให้ความรู้ ความเข้าใจในทางกฎหมายแก่ประชาชนในเรื่องการก่อสร้างอาคารให้เป็นไปตามกฎหมายควบคุมอาคาร โดยประชาชนควรต้องทราบและทำความเข้าใจถึงขั้นตอนต่าง ๆ ก่อนที่จะดำเนินการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน หรือเปลี่ยนการใช้อาคารต่างๆว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร เพื่อจะได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง แม้พระราชบัญญัติควบคุมอาคารจะใช้กันมาช้านานตั้งแต่ พ.ศ. 2479 เป็นต้นมา จนถึงปัจจุบันยังมีการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และกฎกระทรวงอีกหลายฉบับ แต่ประชาชนยังขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมาย และฝ่าฝืนกระทำความผิดเป็นจำนวนมาก (สุรียน ประภาสวัต, 2539)

องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา นับเป็นหนึ่งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มีพื้นที่รวมประมาณ 29.42 ตารางเมตร มีทั้งหมด 10 หมู่บ้าน ประชากรตามทะเบียนราษฎร มีจำนวนครัวเรือน 2,152 ครัวเรือน มีประชากร 4,127 คน แยกเป็น เพศชาย 1,977 คน หญิง 2,150 คน (ข้อมูลตามทะเบียนราษฎร ณ พฤศจิกายน 2556) พื้นที่ส่วนใหญ่ทำการเกษตร เช่น ปลูกพืชไร่ ปลูกข้าว ปลูกผัก ผลไม้ เป็นต้น มีสภาพปัญหาเกี่ยวกับ ประชาชนในพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง โดยส่วนใหญ่ไม่ทราบ เกี่ยวกับ ระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จึงมักมีการ ก่อสร้าง อาคาร ก่อนได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น โดยเมื่อต้องการทำหมายเลขประจำอาคาร จึงได้เข้ามาติดต่อกับองค์กร เพื่อขอกำหนดหมายเลขประจำอาคาร ซึ่งขัดแย้งกับพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ซึ่งจะต้องดำเนินการขออนุญาตก่อสร้าง และจะต้องได้รับใบอนุญาตก่อสร้าง อาคาร ก่อนดำเนินการ อีกทั้งเมื่อเจ้าหน้าที่ขององค์กรเข้าไปตรวจสอบอาคาร มักจะประสบกับปัญหา อาคารขัดต่อข้อระเบียบ กฎหมาย พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร

จึงต้องมีการศึกษาและการพัฒนา การให้บริการขององค์กรต่อประชาชนในการติดต่อขออนุญาต ก่อสร้าง รื้อถอน คัดแปลง อาคาร และการส่งเสริม ให้ความรู้ ระเบียบ กฎหมาย พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เพื่อแก้ปัญหา การขาดความรู้ ความเข้าใจของประชากร และประชากรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร พร้อมทั้งจะปฏิบัติตาม ระเบียบ กฎหมาย อย่างเต็มใจก่อให้เกิดผลทางด้านบวกในระยะยาว สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในปัจจุบัน ไปถึงอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

1.2 ประเด็นสำคัญของการศึกษา

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติหรือมีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย ในหลายๆ ด้านให้บุคลากรในองค์กรถือปฏิบัติ และราษฎรถือปฏิบัติ ตามข้อบังคับตำบล นอกจากนั้นยังมีอำนาจตามที่กฎหมายเฉพาะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางตรง และทางอ้อม ทั้งนี้กองช่าง ถือว่าเป็นส่วนงานสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง เนื่องจากเป็นส่วนงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานหลักๆ ทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่

- 1.2.1 งานก่อสร้าง คือดูแล รับผิดชอบงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน ที่เป็นสิ่งจำเป็นเบื้องต้นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน อาทิเช่น อาคารสาธารณประโยชน์ ถนน ทางระบายน้ำ เป็นต้น
- 1.2.2 งานด้านสาธารณูปโภค คือ ดูแล รับผิดชอบงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค ที่จำเป็น เช่น ไฟฟ้า ประปา
- 1.2.3 งานด้านควบคุมอาคาร คือ ดูแล รับผิดชอบ งานพิจารณาการอนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน คัดแปลง ต่อเติม อาคาร
- 1.2.4 งานด้านผังเมือง คือ ดูแล รับผิดชอบ งานด้านผังเมือง พ.ศ. 2518 เพื่อให้การใช้พื้นที่อาคารบ้านเรือน เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

ในส่วนของการติดต่อ ขอรับบริการขออนุญาตจากราษฎร ตามข้อ 3 งานด้านควบคุมอาคาร ที่ผ่านมา พบว่า ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจในการขออนุญาต ที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามขั้นตอนการขออนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน คัดแปลง ต่อเติมอาคาร รวมทั้งเกิดความสงสัยในส่วน of ค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ทั้งนี้เนื่องจากการขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร โดยทั่วไปจะเป็นการประเมินเพียงทางเดียวแล้วจึงแจ้งให้ทาง ผู้ขออนุญาตทราบและมาชำระค่าธรรมเนียม จึงทำให้เกิดคำถามในส่วนของการจ่ายค่าธรรมเนียมการขออนุญาต ก่อสร้างสร้าง และขั้นตอนในการปฏิบัติในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร รวมถึงปฏิกิริยา ของราษฎรที่มาติดต่อกับราชการ ว่ามีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย มากน้อยเพียงใด เพื่อนำไป ปรับปรุง ลดขั้นตอน ในการให้บริการ ในการติดต่อ ขออนุญาต

1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- 1.3.1 เพื่อศึกษาความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ของประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

1.3.2 เพื่อศึกษาหาแนวทางการพัฒนาความเข้าใจเบื้องต้นของประชากรเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

1.4 ขอบเขตการวิจัย

1.4.1 ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

1.4.2 ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และจากประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 354 ตัวอย่าง

1.4.3 ขอบเขตด้านช่วงเวลา ทำการศึกษาข้อมูลตั้งแต่เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556 ถึงเดือน เมษายน 2557

1.4.4 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเฉพาะความเข้าใจของประชากรในการติดต่อขออนุญาตก่อสร้างอาคาร และศึกษาแนวทางการพัฒนาความเข้าใจของประชากรในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบันด้านความรู้ ความเข้าใจ ของประชากรในพื้นที่ศึกษา ถึงลำดับ ขั้นตอน วิธีการ ช่องทาง ในการติดต่อขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

1.5.2 เพื่อใช้เป็นข้อมูลที่สำคัญในการนำไปใช้พัฒนาความเข้าใจของประชากรในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

บทที่ 2

ทฤษฎีและเนื้อหาที่เกี่ยวข้อง

การสำรวจความรู้ของประชากรเกี่ยวกับข้อบังคับในการการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร : ตำบลท่าอ่าง อำเภอโคกชะย จังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร งานวิจัย แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นพื้นฐานและแนวทางในการศึกษาโดยจะนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2.3 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง
- 2.4 สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง
- 2.5 สารสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- 2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา
- 2.9 สรุป

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่น ตามรูปศัพท์แสดงลักษณะการปกครองที่มีขอบเขตจำกัด คือมิใช่การปกครองประเทศหรือการปกครองรัฐ แต่เป็นการปกครองเฉพาะส่วนหนึ่งของประเทศ และมีใช้การปกครองทุกด้านในส่วนหนึ่งของประเทศเท่านั้น การปกครองท้องถิ่นเป็นเพียงการจัดดำเนินการบางอย่างโดยรัฐกระจายอำนาจดำเนินการให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบกิจการอันส่งผลกระทบต่อความกินดีอยู่ดีของชุมชนในท้องถิ่นที่กำหนด ดังจะกล่าวถึงความจำเป็นในการปกครองท้องถิ่น ความจำเป็นในการกระจายอำนาจในการปกครองและความหมายของการปกครองท้องถิ่น ดังต่อไปนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2544 : 423)

ความจำเป็นในการจัดการปกครองท้องถิ่น

ในสังคมใดก็ตามโดยเฉพาะสังคมประชาธิปไตย การสนับสนุนของประชาชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญยิ่ง และวิธีการหนึ่งที่เป็นสำหรับระบบประชาธิปไตยคือการให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการเสนอแนะความต้องการ ในการเลือกสรรตัวแทนของตนเพื่อดำเนินการ เพื่อประโยชน์

ส่วนรวม และในการควบคุมให้ตัวแทนของตนรับผิดชอบให้เกิดผลตามความต้องการของประชาชน

การเมืองระดับชาติในประเทศประชาธิปไตยมีลักษณะเอื้อให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในลักษณะต่างๆ กัน เช่น รวมเสนอตัวเป็นผู้แทน ร่วมออกเสียงเลือกตั้ง หรือร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น แต่การเข้ามีส่วนร่วมดังกล่าวยังไม่เป็นการเพียงพอ เพราะสังคมในระดับชาติมีขอบเขตกว้างขวางเกินไปไม่สามารถหยั่งลงถึงชุมชนย่อยๆ ที่ประกอบกันเป็นชาติได้นอกจากนี้สถาบันการเมืองระดับชาติยังรับผิดชอบการตัดสินใจที่มีขอบข่ายครอบคลุมทั่วประเทศ การตัดสินใจหรือการดำเนินการของสถาบันการเมืองระดับชาติ เช่น มาตรการการให้บริการด้านต่างๆ จึงอาจไม่พอเพียง หรืออาจไม่สอดคล้องกับความต้องการเฉพาะของแต่ละชุมชนย่อยหรือท้องถิ่นได้ในส่วนของประชาชนเองโดยธรรมชาติแล้วประชาชนมักมีความรู้ความเข้าใจ และความสนใจสิ่งต่างๆ ที่เกิดในสังคมใกล้ตัวเป็นหลักและตระหนักความต้องการของชุมชนตนมากกว่าความต้องการระดับชาติ

ดังนั้นเพื่อจัดบริการของรัฐให้ตรงกับความต้องการของชุมชน และเพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการเพื่อส่วนรวม รัฐบาลในระบบประชาธิปไตยจึงมักจัดให้มีการปกครองระดับท้องถิ่นขึ้น ทั้งนี้โดยจัดให้มีการกระจายอำนาจการปกครองบางประการให้ท้องถิ่นดำเนินการเอง

ความจำเป็นในการกระจายอำนาจในการปกครอง

ในการปกครองของแต่ละประเทศโดยทั่วไป มีลักษณะการใช้อำนาจ 3 ประการ คือ ส่วนกลางผูกขาดการใช้อำนาจโดยเป็นผู้ตัดสินใจและดำเนินการเองในลักษณะการรวมอำนาจ (Centralization) ส่วนกลางอาจแบ่งอำนาจบางส่วนให้ภูมิภาคดำเนินการ (Deconcentration) หรือส่วนกลางอาจกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นดำเนินการ (Decentralization) ถึงแม้รัฐบาลในแต่ละประเทศ จะมีแนวโน้มในการกระชับและรวมอำนาจการปกครองเข้าสู่ศูนย์กลางเพื่อประโยชน์ในแง่เสถียรภาพความมั่นคงหรือโอกาสพัฒนาเศรษฐกิจสังคมโดยส่วนรวมก็ตามแต่ โดยที่การรวมอำนาจในลักษณะเช่นนี้ไม่เพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการด้านต่างๆ ของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งความต้องการระดับท้องถิ่น ได้อย่างครอบคลุมจึงมีความจำเป็นต้องกระจายผลประโยชน์และการให้บริการโดยท้องถิ่นเป็นผู้ดำเนินการเองได้บางส่วนขณะเดียวกันรัฐบาลกลางก็จำเป็นต้องจัดให้มีการกระจายความรับผิดชอบ และอำนาจในการปกครอง ตนเองให้แก่ท้องถิ่นด้วยความจำเป็นในการกระจายอำนาจในการปกครองจึงเกิดจากเหตุผลต่างๆ พอสรุปได้ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2544 : 424)

1. เหตุผลทางกายภาพหรือลักษณะภูมิศาสตร์ยังประเทศมีขนาดกว้างใหญ่และภูมิประเทศเป็นอุปสรรคขัดขวางการเดินทาง หรือมีการพัฒนาด้านสื่อสารคมนาคมต่ำ

โครงสร้างพื้นฐานในการคมนาคม เช่น ถนนหนทางต่างๆ ยังไม่ดี รัฐบาลยังไม่สามารถจัดบริการจากส่วนกลางให้แก่ชุมชนท้องถิ่นโดยตรงได้อย่างเต็มที่ จึงจำเป็นต้องกระจายอำนาจปกครองให้ท้องถิ่นดำเนินการได้บางประการ

2. เหตุผลทางด้านวัฒนธรรมและประชากร สังคมระดับประเทศมักประกอบ ด้วยชุมชนย่อยๆ ที่มีศาสนา ขนบธรรมเนียมประเพณี ลักษณะเชื้อชาติ และความคิดความต้องการ ผิดแผกแตกต่างกันออกไป ถึงแม้ชุมชนเหล่านี้จะอยู่ร่วมกัน ยอมรับแนวทางการปกครองร่วมกันก็ตาม แต่รัฐบาลก็ยอมรับว่าชุมชนเหล่านี้มีความแตกต่างกัน ไม่อาจกำหนดกฎเกณฑ์ที่กว้างๆ หรือจัดบริการที่ตอบสนองความต้องการของแต่ละชุมชนได้ โดยทั่วถึง จึงจำเป็นต้องให้ชุมชนท้องถิ่นเหล่านี้มีอำนาจปกครองตนเองได้ตามที่จำเป็น
3. เหตุผลทางด้านการบริหาร การที่รัฐบาลจะรวมอำนาจสู่ศูนย์กลางและดำเนินกิจกรรมเองเสียทุกอย่างนั้นย่อมก่อให้เกิดความไร้เสถียรภาพ ตัวอย่างเช่น ถ้ารัฐบาลกลางต้องรับผิดชอบตัดสินใจทุกเรื่องไม่ว่าเรื่องเล็กแค่ไหนก็ตามย่อมมีผลเสีย คือไม่มีเวลาเผชิญปัญหาใหญ่ที่ต้องตัดสินใจอย่างรอบคอบได้จึงย่อมจะก่อความไม่พอใจทั้งจากฝ่ายผู้ปฏิบัติและประชาชนดังนั้นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นจึงเป็นเหตุผลความจำเป็นทางด้านการบริหาร
4. เหตุผลทางด้านความต้องการของประชาชน รัฐบาลกลางย่อมไม่สามารถตระหนักถึงข้อเท็จจริง ปัญหา และความต้องการของชุมชนในแต่ละท้องถิ่นได้ด้วยเหตุนี้ การกระจายอำนาจการปกครองให้ท้องถิ่นดำเนินการแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการเฉพาะเรื่องของตนจึงเป็นสิ่งจำเป็น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

อุทัย หิรัญโต (2529 : 392) ได้ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่น นั้นเป็น 2 ประเภท คือ

1. การปกครองท้องถิ่นที่รัฐบาลมอบหมายให้หน่วยงานปกครองหน่วยใดหน่วยหนึ่งของรัฐปฏิบัติหน้าที่เป็นรัฐบาลท้องถิ่นด้วย หรือทำหน้าที่เป็นสองสถานะ (Local State Government) คือ เป็นหน่วยงานปกครองที่รับมอบอำนาจจากรัฐบาลตามหลักการกระจายอำนาจ(Decentralization) และขณะเดียวกันก็ทำหน้าที่ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วย ซึ่งจะเห็นได้จากการปกครองส่วนท้องถิ่นของฝรั่งเศส
2. การปกครองท้องถิ่นในรูปที่รัฐกระจายอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งมีอำนาจปกครองตนเอง การปกครองท้องถิ่นที่เรียกว่า Local Self Government นี้จะมีหน่วยการปกครองซึ่งจัดตั้งขึ้นมาจากกฎหมาย ของรัฐดังที่เรียกว่า Creature of State มี

ฐานะเป็นหน่วยการปกครองที่มีอำนาจอิสระของตัวเอง หน่วยงานปกครองท้องถิ่นดังกล่าวจะมีรูปแบบและอำนาจหน้าที่ประการใดบ้างจะกำหนดไว้ในกฎหมายของรัฐอย่างแน่ชัด

สมพงษ์ เกษมสิน (2532 : 140) ได้ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่าการปกครองท้องถิ่น หมายถึง ส่วนการปกครองของประเทศหรือรัฐซึ่งมีหน้าที่ที่สำคัญรับผิดชอบในการดำเนินการเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับประชาชนในท้องที่หรือในขอบเขตแห่งใดแห่งหนึ่งโดยเฉพาะและเป็นการที่สมควรที่จะมอบเรื่องดังกล่าวให้องค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บริหาร โดยมีฐานะเป็นรองจากการบริหารของรัฐบาลในส่วนกลาง

ทวี พันธวาสิฎฐ์ (2537 : 108) ได้อธิบายความหมายการปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของชุมชนที่มีองค์การเกิดขึ้น ทำหน้าที่ในพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารงาน มีอำนาจในการวินิจฉัยตัดสินใจและมีสภาของท้องถิ่นเป็นองค์กรที่สำคัญ

สถาบันดำรงราชานุภาพ และกรม การปกครอง (2540 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองในรูปแบบลักษณะการกระจายอำนาจบางอย่าง ซึ่งรัฐมอบหมายให้ท้องถิ่นทำเอง เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นมีโอกาสปกครองและบริหารท้องถิ่นด้วยตนเอง เพื่อสนองความต้องการส่วนรวมของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ให้ดำเนินไปอย่างประหยัด มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลตรงกับความต้องการของประชาชนโดยมีงบประมาณของตนเอง และมีอิสระในการบริหารพอสมควร

พรชัย เทพปัญญา (2541 : 1) ได้ให้ความหมายว่า การปกครองท้องถิ่น คือ อำนาจหน้าที่ที่จะกำหนด และการบริหารกิจการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนด และอาณาเขต ของพื้นที่ที่ตัวนี้อยู่ภายในประเทศ และมีขนาดเล็กกว่าประเทศ และได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การปกครองท้องถิ่น คือ การบริหารทางการเมืองของหน่วยย่อยทางพื้นที่ และประชาชนของประเทศซึ่งมีขนาดเล็กที่สุด

ลิจิต ชีรวะกิน (2548 : 36) ให้ความหมายการปกครองท้องถิ่นว่า เป็น การปกครองโดยวิธีการซึ่งหน่วยการปกครองในท้องถิ่นได้มีการเลือกตั้งผู้ทำหน้าที่ปกครอง โดยอิสระและได้รับอำนาจโดยอิสระ โดยความรับผิดชอบซึ่งตนสามารถที่จะใช้ได้ โดยปราศจากการควบคุมของหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง แต่การปกครองท้องถิ่นยังอยู่ภายใต้บังคับว่าด้วยอำนาจสูงสุดของประเทศ มิใช่ว่าได้กลายเป็นรัฐอธิปไตยไป

วิท (Vit. 1961 : 1-2 ; อ้างอิงมาจาก ชวงส์ ฉายะบุตร. 2549 : 3) ได้ให้ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจหรือกระจายอำนาจไปให้หน่วย งานการปกครองส่วนท้องถิ่นสร้างโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีอำนาจในการปกครองท้องถิ่นร่วมกันทั้งหมด หรืออำนาจบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักที่ว่าถ้าอำนาจการปกครองมาก

ประชาชนในท้องถิ่นแล้วรัฐบาลของท้องถิ่นก็ยอมเป็นรัฐบาลของประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชน ดังนั้นการบริหารการปกครองท้องถิ่นจึงจำเป็นต้องมีองค์กรของตนเองอันเกิดจากการกระจายอำนาจของรัฐบาลกลาง โดยให้องค์กรที่มีได้เป็นส่วนหนึ่งของรัฐบาลกลาง มีอำนาจในการตัดสินใจและบริหารงานภายในท้องถิ่นในเขตอำนาจของตน

จากความหมายการปกครองท้องถิ่นที่กล่าวมาในข้างต้น สรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐได้กระจายอำนาจการบริหารกิจการภายในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล และดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นเอง แต่อยู่บนพื้นฐานของการบริหารที่ไม่ใช่รัฐอิสระ ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลจากรัฐบาลกลางอยู่ โดยให้ประชาชนในพื้นที่ได้เลือกผู้นำในพื้นที่เพื่อพัฒนาท้องถิ่น เป็นการสนับสนุนให้บุคคลผู้อยู่ในท้องถิ่นรู้จักปัญหาได้แก้ไขปัญหาต่างๆ ได้ตรงจุด

ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองของรัฐไม่ว่ารัฐใดในโลก และยุคใดสมัยใดก็ตามมีอยู่สองประการที่ขาดมิได้ คือ การรักษาความมั่นคงของรัฐและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนซึ่งถือว่าเป็นวัตถุประสงค์อันยิ่งใหญ่ ทุกรัฐจะมีวิธีการใฝ่หาให้บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ดังกล่าวทุกวิถีทาง แต่เนื่องจากโดยทั่วไปแล้วดินแดนของรัฐจะมีขอบเขตกว้างใหญ่ไพศาลและมีพลเมืองพำนักอาศัยกระจุกกระจายกันทุกหนแห่งจึงเป็นการสุควิสัยที่รัฐบาลจะปกครอง โดยคุ้มครอง หรือรักษาความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้เสมอเหมือนกัน และยังคงความสะดวกให้ประชาชนอย่างทั่วถึงทุกที่

1. ความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาประชาธิปไตย มี 5 ประการ คือ (พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล, 2532 : 56)

- 1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นภาพจำลองของระบบการเมืองของชาติมีกิจกรรมทางการเมืองโดยเฉพาะการเลือกตั้ง เป็นการชักนำให้คนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง เป็นการฝึกหัดการตัดสินใจทางการเมือง
- 1.2 การสร้างประชาธิปไตยที่มั่นคงจะต้องเริ่มจากการสร้างประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นก่อน เพราะการพัฒนาการเมืองในวงกว้างจะนำไปสู่ความเข้าใจการเมืองในระดับชาติโดยง่าย
- 1.3 การปกครองท้องถิ่นจะทำให้ประชาชนเกิดความรอบรู้แจ่มแจ้งทางการเมือง (Political maturity) กล่าวคือ ประชาชนรู้ถึงวิธีการเลือกตั้ง การตัดสินใจ การบริหารการเมืองท้องถิ่น การต่อสู้แข่งขันกันตามวิถีทางการเมือง ทำให้เกิด การรวมกลุ่มทางการเมืองในที่สุด

- 2.3.2 รัฐบาลมีอาจดำเนินการในการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหาและความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการโครงการในท้องถิ่นในรูปแบบซึ่งเหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด เนื่องจากท้องถิ่นย่อมรู้ถึงปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้อื่น ซึ่งไม่ได้อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นมากที่สุด
- 2.3.3 กิจกรรมบางอย่างเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่นนั้นไม่เกี่ยวกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้เสียต่อประเทศโดยส่วนร่วม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเองจะเห็นได้ว่าหากไม่มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลจะต้องรับภาระดำเนินการทุกอย่าง และไม่แน่ใจว่าจะสนองความต้องการท้องถิ่นถูกจุดหรือไม่ ซึ่งหากในท้องถิ่นดำเนินการเองแล้วภาระรัฐบาลจะผ่อนคลายไป รัฐบาลจะทำหน้าที่เพียงดูแลเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อให้ท้องถิ่นมีมาตรฐานในการดำเนินงานยิ่งขึ้น
- 2.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากแต่ละท้องถิ่นมีความแตกต่างทั้งทางภูมิศาสตร์ ทรัพยากร ประชากร ปัญหา และความต้องการ ผู้ที่จะให้บริการและแก้ไขปัญหาได้ตรงจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนจึงเป็นผู้รู้ถึงสภาพดังกล่าวเป็นอย่างดี การบริหารงานจึงเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- 2.5 การปกครองท้องถิ่นจะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมืองของประเทศในอนาคต เพราะนักการเมืองท้องถิ่นย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมือง การเลือกตั้งมีทักษะในการบริหารงานท้องถิ่นตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นพื้นฐานที่สามารถส่งผลให้ประสบผลสำเร็จในการเมืองระดับชาติ
- 2.6 การปกครองท้องถิ่นสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาชนบทแบบพึ่งตนเองทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการพัฒนาชนบทที่ผ่านมาประชาชนขาดการมีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ การพัฒนาชนบทจะสัมฤทธิ์ผลได้นั้นต้องมาจากการริเริ่มช่วยตนเองของท้องถิ่น ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมแรงกันโดยอาศัยโครงสร้างควมมีอิสระในการปกครองตนเอง ซึ่งถ้าหากมีการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงแล้วท้องถิ่นจะเกิดการพึ่งตนเองได้แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่นจึงเกิดขึ้นจากความจริงที่ว่า คือ ถ้าหากรัฐบาลกลางนั้นกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นได้ปกครองตนเองและแบ่งเบาภารกิจของรัฐแล้วองค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นจะมีส่วนช่วยให้

วัตถุประสงค์ในการปกครองของรัฐบรรลุผลได้ดียิ่งขึ้นนอกจากนี้ การปกครองท้องถิ่นยังแสดงให้เห็นความเจริญทางอารยธรรมของมนุษย์ และเป็นการยอมรับความสำคัญของบุคคล เป้าหมายอีกอย่างหนึ่งในการปกครองท้องถิ่น คือ การสร้างความรักความหวงแหน ความเข้าใจในสิทธิหน้าที่ และความรับผิดชอบต่อท้องถิ่นของเสรีชน หากองค์กรปกครองท้องถิ่นบริหารงานมีประสิทธิภาพก็จะส่งผลให้เกิดความมั่นคงของชาติในส่วนร่วมด้วย

3. การปกครองท้องถิ่นจึงมีความสำคัญหลายประการดังนี้ (พิรสิทธิ์ คำานวนศิลป์, 2543 : 95)
  - 3.1 การปกครองท้องถิ่นจะช่วยให้การแก้ปัญหาการปกครองสัมฤทธิ์ผลอย่างแท้จริง เพราะประชาชนรู้ปัญหาและเป็นผู้แก้ปัญหที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น และการแก้ปัญหานั้นยอมได้ผลเพราะประชาชนรู้ปัญหาดีกว่าบุคคลอื่นเนื่องจากใกล้ชิดเหตุการณ์
  - 3.2 การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นของตนเองเท่ากับเป็นการฝึกฝนรู้จักการเรียนรู้การปกครองระดับชาติไปในตัว กล่าวอีกนัยหนึ่งการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนให้ประชาชนเรียนรู้การปกครองระดับชาติ ซึ่งอำนวยในการพัฒนาการทางการเมืองไปในตัว
  - 3.3 การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาภาระทางด้านการเงินและกำลังเจ้าหน้าที่ของรัฐบาลไปได้ส่วนหนึ่ง
  - 3.4 การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งและบริหารงานมีประสิทธิภาพจะทำให้ประชาชนมีความรู้สึกเชื่อมั่นและศรัทธาต่อท้องถิ่น ประชาชนจะมีความรู้สึกว่ามีคุณภาพและมีส่วนได้เสียความสำนึกเช่นนี้จะสร้างสรรค์พลเมืองที่รับผิดชอบ (Responsible Citizens) ให้แก่ประเทศชาติเป็นส่วนร่วม
  - 3.5 การปกครองท้องถิ่นเป็นรากแก้วของการปกครองระบอบประชาธิปไตยเป็นการปกครองตนเองจากความสำคัญของการปกครองส่วนท้องถิ่น จึงสรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญคือเป็นรากฐานการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นเสมือนสถาบันที่ฝึกสอนประชาชนให้รู้สึกว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการท้องถิ่น ทำให้เกิดความรับผิดชอบ และหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองและควบคุมการปกครอง การปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนาการเมือง ความสำคัญนี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

องค์ประกอบขององค์กรปกครองท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2549 : 30 – 31) ได้อธิบายว่า ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วย องค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากมีการกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญ การปกครองท้องถิ่นก็จะมีความเข้มแข็งมากกว่าการที่จะกำหนดไว้ในกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่าประเทศนั้นมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจ
2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่น มีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติและความสำคัญในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้กำหนดกฎเกณฑ์พื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับใหญ่และหน่วยการปกครองท้องถิ่นระดับเล็ก
3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองการปกครองของรัฐบาล
4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้น โดยผลแห่งกฎหมาย แยกต่างหากจากรัฐบาลมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ
5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือผู้บริหารท้องถิ่น ต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของประชาชน
6. มีความเป็นอิสระทางการเมือง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมาย โดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง
7. มีงบประมาณเป็นของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ จัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจไว้ เพื่อให้มีรายได้ในการทำบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า
8. การควบคุมดูแลจากรัฐ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังอยู่ในการดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยรวม ความเป็นอิสระหมายถึงความเป็นอิสระในการดำเนินงานเท่านั้น เพราะมิฉะนั้นท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตย รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการกำกับดูแลอยู่

สรุปได้ว่า องค์การปกครองท้องถิ่นถูกกำหนดขึ้นมาจากพื้นฐานทฤษฎีการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตย เปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและปกครองตนเองในระดับหนึ่ง เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองมี

การเลือกตั้ง มีองค์การหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเองและที่สำคัญก็คือประชาชนในท้องถิ่นจะได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง

วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2549 : 26) ได้อธิบาย วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นไว้ 4 ประการ คือ

1. ช่วยแบ่งเบาภาระรัฐบาล ในการบริหารประเทศต้องอาศัยงบประมาณเป็นหลักหากงบประมาณจำกัด ภารกิจที่จะต้องบริการให้กับชุมชนต่างๆ อาจไม่เพียงพอ ดังนั้นหากจัดให้มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น หน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้นๆก็สามารถมีรายได้ มีเงินงบประมาณของตนเองเพียงพอที่จะดำเนินการสร้างสรรค์ความเจริญให้กับท้องถิ่นได้ จึงเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาล
2. เพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่ ความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลแต่อย่างเดียวย่อมจะไม่ตรงตามความต้องการที่แท้จริงของประชาชนและเกิดความล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้บริหาร จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการนั้นๆ
3. เพื่อความประหยัด ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนก็แตกต่างกันไปด้วย การจัดตั้งหน่วยการปกครองท้องถิ่นขึ้น จึงมีความจำเป็นโดยให้อำนาจหน่วยการปกครองท้องถิ่น จัดเก็บภาษี ซึ่งเป็นวิธีหารายได้ เพื่อนำไปใช้ในการบริหารกิจการของท้องถิ่น ทำให้ประหยัดงบประมาณจากรัฐบาลกลาง แม้จะมีการจัดสรรงบประมาณจากรัฐบาลไปให้บ้าง แต่ก็มีเงินในท้องถิ่นที่กำหนดไว้อย่างรอบคอบ
4. เพื่อให้เป็นสถาบันที่ให้การศึกษากองการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนจากการที่การปกครองท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง โดยการสมัครรับเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่น ล้วนเป็นกระบวนการในการส่งเสริมการเรียนรู้การปกครองระบอบประชาธิปไตย

สรุปได้ว่า วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่นก็เพื่อแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลาง เนื่องจากประเทศมีขนาดกว้างใหญ่สภาพปัญหาและความต้องการของแต่ละท้องถิ่นย่อมแตกต่างกันเป็นการปกครองที่ทำให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ซึ่งการพัฒนาจะตรงกับความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริงจากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ ในการกระจายอำนาจทางการปกครอง การเมือง เศรษฐกิจ

และสังคม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ดำเนินการปกครองตนเองเป็นการแบ่งเบาภาระหน้าที่ของรัฐบาลกลางที่ไม่สามารถดูแลได้ทั่วถึงโดยให้อิสระในการกำหนดนโยบาย แนวทางการพัฒนาการบริหารที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแล และกฎหมายบัญญัติไว้ ให้มีลักษณะองค์การเป็นนิติบุคคล มีงบประมาณ ทรัพย์สิน หนี้สิน เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง มีอิสระในการแก้ไขปัญหาท้องถิ่น ใจความสำคัญหลักที่ให้การมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งมีมาก อาทิเช่น การให้ประชาชนมีสิทธิมีเสียงมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายผู้บริหารท้องถิ่น หรือตัวแทนก็ได้มาโดยการเลือกตั้งโดยตรง เพื่อตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นตนเอง

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดตั้งขึ้นหลังสุด ถือเป็นหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งรัฐบาลได้กระจายอำนาจการบริหารให้แก่คนในท้องถิ่นให้สามารถมีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีหน้าที่อื่นๆ ตามที่มีกฎหมายกำหนด ซึ่งเป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 หมวด 9 ว่าด้วย การปกครองส่วนท้องถิ่นบัญญัติให้ท้องถิ่นมีอิสระในการบริหารงานตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ท้องถิ่นใดที่ต้องการปกครองตนเองก็มีสิทธิได้รับ การจัดตั้งเป็นองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกำหนดอำนาจหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันซึ่งมีกฎหมายกำหนดโดยจะต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลักสำคัญ

ประวัติการจัดตั้ง

กระทรวงมหาดไทยได้ออกคำสั่งที่ 222/2499 เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน พ.ศ. 2499 เรื่องระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้าน โดยกำหนดให้มีการจัดตั้งสภาตำบลให้แล้วเสร็จภายในสามเดือน เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานของสภาตำบลและช่วยสร้างความเจริญให้ท้องถิ่น หลังจากนั้นรัฐบาลได้ประกาศพระราชบัญญัติระเบียบราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นหน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่นอย่างสมบูรณ์ คือ มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีรายได้และรายจ่ายของตนเอง สามารถดำเนินกิจการได้อย่างอิสระองค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดตั้งเพียง 59 แห่ง ต้องยุบเลิกไป เพราะการทำงานไม่มีประสิทธิภาพ (สถาบันดำรงราชานุภาพและกรมการปกครอง. 2539 : 45)

ในปี พ.ศ. 2509 รัฐบาลได้ออกคำสั่งที่ 275/2509 เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2509 เรื่องระเบียบบริหารราชการตำบลและหมู่บ้าน (ฉบับที่ 2) จัดตั้งสภาตำบลในรูปแบบใหม่ โดยปรับปรุง

สภาตำบลให้มีลักษณะคล้ายสภาท้องถิ่นในระบอบประชาธิปไตย แต่ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินการไม่ทั่วถึงทั้งประเทศ เนื่องจากมีงบประมาณจำกัด จึงให้ใช้บังคับใช้เฉพาะบางตำบลที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ ส่วนตำบลอื่น ๆ ให้ใช้ระเบียบบริหารราชการส่วนตำบลและหมู่บ้านตามคำสั่ง 222/499 ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 คณะปฏิวัติได้ออกประกาศคณะปฏิวัติที่ 326

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2515 เพื่อแก้ไขปรับปรุงการจัดระเบียบบริหารของตำบลให้มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับสภาพการณ์ในขณะนั้น โดยตำบลที่จัดระเบียบบริหารตามประกาศของคณะปฏิวัติ มีสภาตำบล แต่ไม่มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล และตามประกาศนี้ได้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 รวมทั้งฉบับที่ 2 พ.ศ. 2509 นอกจากนี้ยังให้โอนทรัพย์สิน หนี้ และสิทธิ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลไปเป็นของจังหวัดเมื่อ พ.ศ. 2537 ได้ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วย การจัดระเบียบบริหารส่วนตำบล จึงได้ตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 รวมทั้งได้แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน

หลักเกณฑ์การจัดตั้ง

ในการจัดตั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น ได้มีการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 จำนวน 617 แห่ง ได้มีการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้นเรื่อยจนถึงปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 6,744 แห่ง ได้มีแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ (กรมการปกครอง. 2547 : 19-20)

1. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกันได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจรวมกับหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น
3. องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนประชากรทั้งหมดไม่ถึง 2,000 คน เป็นเหตุไม่สามารถบริหารงานพื้นที่นั้นให้มีประสิทธิภาพได้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศยุบองค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าว โดยให้รวมพื้นที่เข้ากับองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน หรือให้หน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่มีเขตติดต่อกันภายในอำเภอเดียวกัน ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น

ต่อมาพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 ได้กำหนดเพิ่มเติมให้ สภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ก็อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหาร

ส่วนตำบลได้ทั้งนี้เพื่อให้มีความสัมพันธ์กับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และ เป็นไปตาม พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542

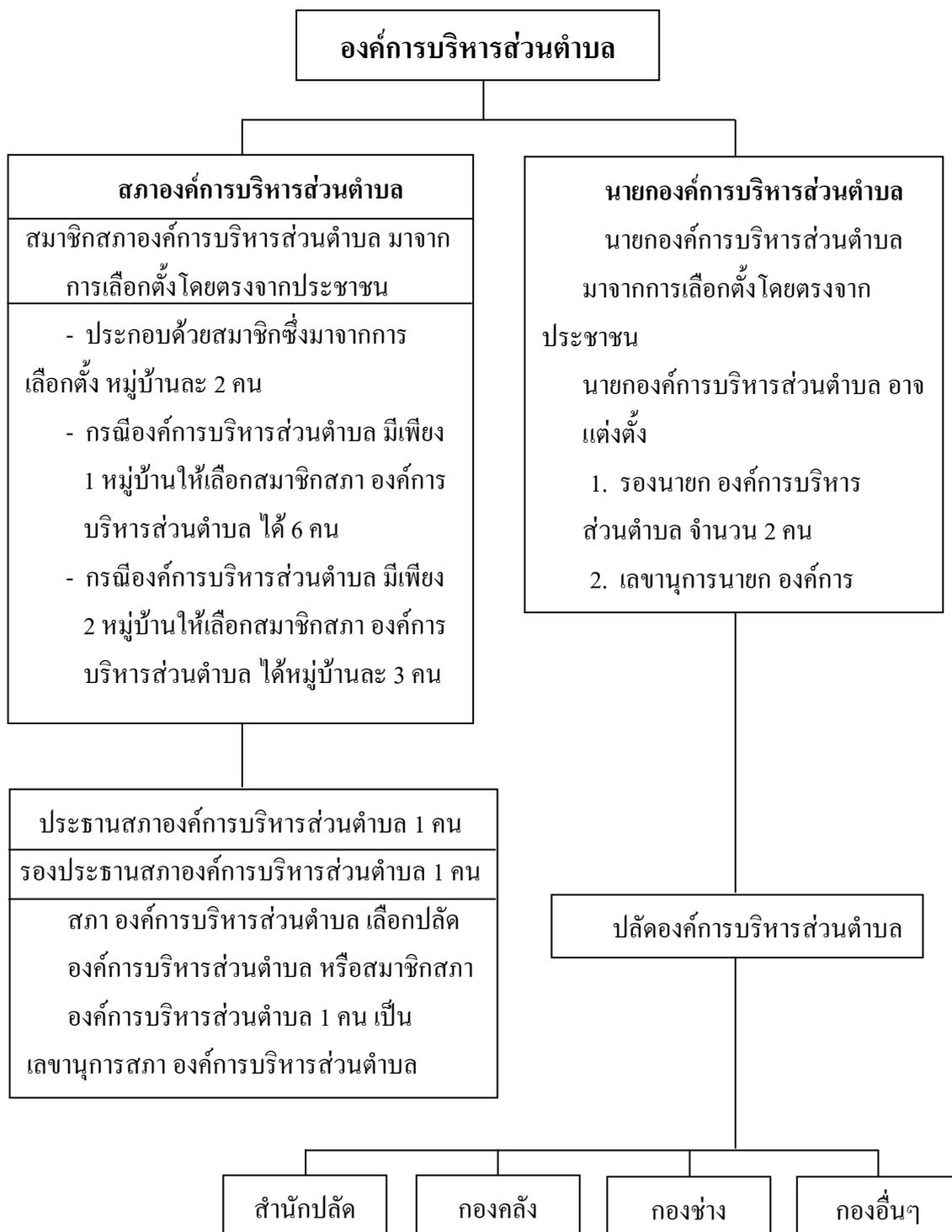
ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจะสามารถจัดตั้งได้จะต้องมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000บาท หรือ ตามเกณฑ์รายได้เฉลี่ยที่มีการเปลี่ยนแปลง ต้องจัดทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยและประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา โดยในประกาศให้ระบุชื่อและขอบเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย

โครงสร้างและอำนาจหน้าที่

1. สภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นฝ่ายนิติบัญญัติที่ประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในหมู่บ้านในตำบลนั้นๆ หมู่บ้านละ 2 คน ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้หมู่บ้านละ 3 คน แต่ถ้าองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเพียง 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้หมู่บ้านละ 6 คน ในสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะประกอบด้วยประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 1 คน และเลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ซึ่งมาจากการเลือกจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ในการให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล พิจารณา และให้ความเห็นชอบ ร่างข้อบังคับตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่าย ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบาย แผนพัฒนาตำบล กฎหมายระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ โดยมีวาระในการดำรงตำแหน่ง คราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง
2. การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในหนึ่งปีมีสมัยประชุมสามัญ 2 สมัยหรือหลายสมัย แล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ไม่เกิน 4 สมัย เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภา นายกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่น้อยกว่า กึ่งหนึ่งของสมาชิกที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอ ขอให้เปิดประชุมสมัยวิสามัญ ถ้านายอำเภอเห็นสมควรก็ให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้
3. การประชุมสมัยหนึ่งๆ ให้มีกำหนดไม่เกิน 15 วัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ สำหรับการประชุมสภาครั้งแรกต้องดำเนินการภายใน 45 วัน นับแต่วันเลือกตั้ง การเรียกประชุมสภาตามสมัยประชุมให้ประธานสภาเป็นผู้เรียก

ประชุม และเป็นผู้ปิดการประชุม การประชุมในแต่ละครั้งจะต้องมีสมาชิกสภาเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะครบองค์ประชุม

4. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน 4 คน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงจาประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนไม่เกิน 2 คน และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน ซึ่งรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล มาจากการแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี มีหน้าที่ในการบริหารพัฒนา บริหารงานทั้งหมด ทั้งบริหารพัฒนาตำบล บริหารงานบุคคล กำหนดนโยบาย วางแผนการพัฒนาตำบลจัดทำงบประมาณรายจ่าย ต้องรายงานผลการปฏิบัติงานตามที่ให้นโยบายไว้ในทุกปี และปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

รูปที่ 2.1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่มา : พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546

การบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล

การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมี นายกองกิจการบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด มีปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ มีพนักงานส่วนตำบลซึ่งเป็นราชการประจำ และมีลูกจ้างจำนวนตามโครงสร้างตามกรอบอัตรากำลัง เป็นไปตามขนาดขององค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งกำหนดไว้ 3 ขนาด คือ ขนาดใหญ่ ขนาดกลางและขนาดเล็ก โดยมีกรอบพิจารณาจากรายได้ พื้นที่ และประชากรในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเกณฑ์ในการพิจารณากรอบอัตรากำลัง แบ่งการบริหารออกเป็น อย่างน้อย 6 ส่วน ดังนี้

1. สำนักปลัดงานองค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่รับผิดชอบงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการของพนักงานส่วนตำบล และลูกจ้าง งานการประชุม งานนโยบายและแผน งานกฎหมายและคดี งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย งานกิจการสภา และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย
2. ส่วนการคลัง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเบิกเงินการฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงินและอื่นๆ โดยมี ฝ่ายงานการเงิน ฝ่ายงานบัญชี ฝ่ายงานพัฒนาและจัดเก็บรายได้ ฝ่ายทะเบียนทรัพย์สินและพัสดุ และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย
3. ส่วนโยธา มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ ประมาณการราคาค่าใช้จ่ายในโครงการ งานควบคุมอาคาร โดยมีฝ่ายก่อสร้าง ฝ่ายออกแบบและควบคุมอาคาร ฝ่ายประสานสาธารณูปโภค และฝ่ายผังเมือง และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย
4. ส่วนสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับงานสาธารณสุขทั้งหมด โดยมีฝ่ายอนามัยและสิ่งแวดล้อม ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพและสาธารณสุข ฝ่ายรักษาความสะอาด ฝ่ายควบคุมและจัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฝ่ายควบคุมโรค และฝ่ายบริการสาธารณสุขและงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย
5. ส่วนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการศึกษาคือ ฝ่ายส่งเสริมกิจการโรงเรียน และฝ่ายศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย
6. ส่วนสวัสดิการสังคม มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การบริการด้านสวัสดิการและพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ และฝ่ายส่งเสริมอาชีพและพัฒนาสตรี และงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ ดังนี้

1. อำนาจหน้าที่ทั่วไป

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 5 พ.ศ. 2546 มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่พัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2. หน้าที่ที่กฎหมายบังคับให้ทำ

มาตรา 67 ภายใต้งบบังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 2.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 2.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 2.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 2.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 2.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
- 2.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 2.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
- 2.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมายโดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

ในการศึกษาการบริหารงานตามความคิดเห็นของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอเซกา จังหวัดหนองคาย ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้อำนาจหน้าที่ตามมาตรา 67 นี้ ทั้ง 9 ด้าน ไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาโดยให้ความหมายในแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดให้มีถนนที่ได้มาตรฐาน จัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ในการได้ดีอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

2. ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดในที่สาธารณะเป็นประจำ จัดให้มีภาชนะรองรับขยะสำหรับประชาชนอย่างเพียงพอ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือน มีการประสานงานร่วมมือกับภาคเอกชนและหน่วยราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสะอาด
3. ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขยะและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี มีการอบรมประชาชนให้มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อเป็นประจำทุกปี มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของแผนงานที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและระงับโรคติดต่อ การขอความร่วมมือ สนับสนุน ส่งเสริม การดำเนินงานของหน่วยราชการหรือภาคเอกชนในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ
4. ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีเครื่องมือ – วัสดุและอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอและทันสมัย และมีการจัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยภายในแต่ละชุมชน การส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยภายในแต่ละชุมชน การส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยพลเรือน การส่งเสริมกิจกรรมของสมาชิกอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
5. ด้านการ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดให้มีการอบรมประชาชนเพื่อให้ได้รับความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ การให้ความร่วมมือช่วยเหลือ สนับสนุนสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาในเขตพื้นที่
6. ด้านการ ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน จัดให้มีการช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน จัดให้มีกิจการในการสงเคราะห์ผู้สูงอายุอย่างสม่ำเสมอ และจัดโครงการช่วยเหลือผู้พิการทุกปี การจัดทำแผนงาน/โครงการในแผนพัฒนาในระยะ 3 ปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมกิจกรรมของสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

7. ด้านการ คຸ້ມครอง คุณแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการรณรงค์อนุรักษ์ป่าไม้และแหล่งน้ำธรรมชาติ การส่งเสริมและการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานราชการหรือเอกชน ในการคຸ້ມครอง คุณแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเกี่ยวกับคຸ້ມครอง คุณแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ ประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ช่วยกันของคຸ້ມครอง คุณแลและบำรุงรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การจัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครเกี่ยวกับ คຸ້ມครอง คุณแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่ จัด ให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับประโยชน์ช่วยกันของคຸ້ມครอง คุณแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่การจัดกิจกรรม สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. ด้านการ บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี ของท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้เป็นศูนย์รวมในการจัด ประเพณีต่างๆ ของชุมชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลทุกปี และจัดให้มี กิจกรรมเพื่อรณรงค์การสืบทอดประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น การส่งเสริมให้ ประชาชนมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาศิลปะจารีตประเพณีภูมิปัญญาท้องถิ่นและ วัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น การจัดให้ทำทะเบียนภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่ การส่งเสริมในการสร้างความเป็นเอกลักษณ์ในภูมิปัญญาท้องถิ่นในเขตพื้นที่
9. ด้านการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือ บุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร หมายถึง การดำเนินงานอื่นๆ ตามที่ ราชการมอบหมาย เช่น การถ่ายโอนภารกิจให้องค์การบริหารส่วนตำบล การ จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานที่ได้มอบหมายจากหน่วยราชการ การจัดบุคลากรให้สามารถดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมายให้ทันกับระยะเวลาที่ กำหนด

3. หน้าที่ที่ไม่บังคับให้ทำ แต่อาจที่จะดำเนินการได้

มาตรา 68 ภายใต้งบประมาณแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจการในเขต องค์การบริหารส่วนตำบล ดังต่อไปนี้

- 3.1 ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 3.2 ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น

- 3.3 ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 3.4 ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
- 3.5 ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 3.6 ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 3.7 บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 3.8 การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
- 3.9 หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3.10 ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 3.11 กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 3.12 การท่องเที่ยว
- 3.13 การผังเมือง
4. ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 ยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้
  - 4.1 การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
  - 4.2 การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
  - 4.3 การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
  - 4.4 การสาธารณสุขูปโภคและการก่อสร้างอื่นๆ
  - 4.5 การสาธารณูปการ
  - 4.6 การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
  - 4.7 การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
  - 4.8 การส่งเสริมการท่องเที่ยว
  - 4.9 การจัดการศึกษา
  - 4.10 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
  - 4.11 การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
  - 4.12 การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
  - 4.13 การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

- 4.14 การส่งเสริมกีฬา
  - 4.15 การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
  - 4.16 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
  - 4.17 การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
  - 4.18 การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
  - 4.19 การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
  - 4.20 การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
  - 4.21 การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
  - 4.22 การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
  - 4.23 การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่น ๆ
  - 4.24 การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
  - 4.25 การผังเมือง
  - 4.26 การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
  - 4.27 การดูแลรักษาที่สาธารณะ
  - 4.28 การควบคุมอาคาร
  - 4.29 การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
  - 4.30 การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
  - 4.31 กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
5. อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายที่กำหนด ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลแล้ว องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะราชการส่วนท้องถิ่นดำเนิน ตามอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้
- 5.1 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
  - 5.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
  - 5.3 พระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508
  - 5.4 พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475

5.5 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510

5.6 พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. 2535

5.7 กฎหมายอื่นๆ ตามแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบลในท้องถิ่นที่มีพื้นที่ต้องบังคับใช้ตามกฎหมายนั้นๆ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องป่าไม้ การประมง ทรัพยากรธรรมชาติ น้ำมัน นกอีแอ่น เป็นต้น

6. รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.1 องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายภาษีบำรุงท้องที่ อกรค่าสัตว์ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต รวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเนื่องจากการฆ่าสัตว์

6.2 ส่วนราชการจัดเก็บให้ ได้แก่ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน ภาษีสุรา ภาษีสรรพสามิต ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิบัตรและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน อกรรังนกอีแอ่น ค่าภาคหลวงค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ รายได้จากอกรกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินจากประทานบัตรในอนุญาต และอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง รายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ

6.3 เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

6.4 รายได้อื่นๆ เช่น รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากสาธารณูปโภค รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้ รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้ และตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

7. รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายจ่ายตามงบประมาณโดยจำแนกออกเป็น 2 ลักษณะ คือ รายจ่ายงบกลาง และรายจ่ายตามแผนงาน

7.1 รายจ่ายงบกลาง หมายถึง รายจ่ายที่องค์กรปกครองท้องถิ่นมีภาระผูกพันต้องจ่าย และเป็นรายจ่ายที่ตั้งไว้เพื่อจัดสรรให้หน่วยงานต่างๆ เบิกจ่าย ได้แก่

7.1.1 ค่าชำระเงินกู้ และดอกเบี้ย

7.1.2 รายจ่ายตามข้อผูกพัน

7.1.3 เงินสำรองจ่าย

7.1.4 เงินงบประมาณรายจ่ายทั่วไปตั้งช่วยเหลืองบประมาณ

7.1.5 เงินช่วยค่าทำศพ

7.2 รายจ่ายตามแผนงาน หมายถึง รายจ่ายซึ่งกำหนดรายละเอียดหมวดรายจ่ายไว้ในงานหรือโครงการตามแผนงานสำหรับหน่วยงานใดโดยเฉพาะ ได้แก่

7.2.1 หมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำ

7.2.2 หมวดค่าจ้างชั่วคราว

7.2.3 หมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ

7.2.4 หมวดค่าสาธารณูปโภค

7.2.5 หมวดเงินอุดหนุน

7.2.6 หมวดค่าครุภัณฑ์ ที่ดิน และสิ่งก่อสร้าง

7.2.7 หมวดรายจ่ายอื่นๆ

8. การกำกับดูแล

8.1 นายอำเภอมีอำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของทางราชการ โดยมีอำนาจสามารถเรียก สมาชิกสภาคณะผู้บริหาร พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลมาชี้แจง หรือสอบสวนตลอดจนเรียกรายงานเอกสารใดๆ จากองค์การบริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบได้

8.2 เพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหรือประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม นายอำเภอจะรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาก็ได้

2.3 ความเป็นมาขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง

ตำบลท่าอ่าง แยกออกจากตำบลโชคชัย ประชากรส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่นอาศัยอยู่กันมานาน แต่เนื่องจากบริเวณนั้นเดิมชื่อบ้านท่าอ่าง ในการตั้งชื่อตำบลจึงตั้งชื่อตามชื่อบ้านหลัก และประกอบกับบ้านท่าอ่าง ตั้งอยู่บริเวณแม่น้ำมูลลักษณะโค้งคล้ายรูปปากอ่าง ชาวบ้านจึงเรียกว่า "ท่าอ่าง"

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง หลังจากประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มีการเปลี่ยนแปลง และปฏิรูประบบการเมืองการปกครอง ซึ่งมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกล่าวคือ "ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสภาท้องถิ่น และคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต้องมาจากการเลือกตั้ง" และเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ รัฐบาลจึงได้

ออกพระราชบัญญัติเปลี่ยนแปลงฐานะสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล พุทธศักราช 2540 (องค์การบริหารส่วนตำบลทำอ่าง. 2557 : ออนไลน์)

2.4 สภาพทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลทำอ่าง

ที่ตั้งและสภาพพื้นที่

ตำบลทำอ่าง เป็นตำบลหนึ่งในอำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอโชคชัย ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 6 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัด 15 กิโลเมตร มีถนนสายหลักคือถนนราชสีมา-โชคชัย (หมายเลข 224) มีพื้นที่ประมาณ 29.42 ตารางกิโลเมตร หรือ 18,388 ไร่ สภาพพื้นที่ลาดเทจากทิศตะวันตกสู่ทิศตะวันออก มีแม่น้ำมูลไหลผ่านทางด้านทิศตะวันออก มีอาณาเขตดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลทำอ่าง. 2557 : ออนไลน์)

อาณาเขต

ทิศเหนือ	จดตำบลด่านเกวียน อำเภอโชคชัย และตำบลหนองบัวศาลา อำเภอเมือง
ทิศใต้	จดตำบลโชคชัยและตำบลพลับพลา อำเภอโชคชัย
ทิศตะวันออก	จดตำบลด่านเกวียนและตำบลละลมใหม่พัฒนา อำเภอโชคชัย
ทิศตะวันตก	จดตำบลพลับพลา อำเภอโชคชัย และตำบลไชยมงคล อำเภอเมือง

เขตการปกครอง

มี 10 หมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเต็มทั้งหมู่บ้าน 7 หมู่บ้าน ดังนี้

บ้านไร่ หมู่ 1

บ้านกุศโอบสถ์ หมู่ 2

บ้านคอนพราหมณ์ หมู่ 5

บ้านหนองเสาเดียว หมู่ 7

บ้านหนองโสน หมู่ 8

บ้านหนองไผ่พัฒนา หมู่ 9

บ้านหนองเสาเดียวใหม่พัฒนา หมู่ 10

จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางส่วน 3 หมู่บ้าน ดังนี้

บ้านทำอ่าง หมู่ 3 (มี 27 หลังคาเรือน)

บ้านทำอ่าง หมู่ 4 (มี 8 หลังคาเรือน)

บ้านทำอ่าง หมู่ 6 (มี 15 หลังคาเรือน)

ที่ตั้งที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่างตั้งอยู่เลขที่ 69 หมู่ 8 ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ห่างจากที่ว่าการอำเภอโชคชัย ประมาณ 6 กิโลเมตร และห่างจากตัวจังหวัดนครราชสีมา 15 กิโลเมตร ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่างมีลักษณะเป็นอาคารอเนกประสงค์สองชั้น

ประชากร

ประชากรเป็นคนพื้นเพเดิมพูดภาษาโคราชและนับถือศาสนาพุทธเป็นส่วนใหญ่ สังคมมีความสงบเรียบร้อยปราศจากความขัดแย้งทางเชื้อชาติ การนับถือศาสนา ประเพณีวัฒนธรรม มีประชากรแฝงจากภาคแรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม นักเรียนนักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคสุรนารี และนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 จำนวนประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

ปี 2555	จำนวนประชากร			จำนวนครัวเรือน
	ชาย	หญิง	รวม	
(มี.ย. 2555)	1,977	2,150	4,127	2,152

สภาพเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพ ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น ทำไร่ทำน ลำปะลั้ว ไร่อ้อย ทำนาข้าว ปลูกไม้ตัดดอก (มะลิ ดาวเรือง) พืชผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์ นอกจากนี้ยังทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม สินค้า OTOP คือ ผลิตภัณฑ์งานหล่อหินทรายบ้านหนองโสนหมู่ 8

โรงงานอุตสาหกรรม

1. โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ (บริษัทเฟิร์สอินดัสเตรียล)
2. โรงงานผลิตเครื่องมือและอุปกรณ์การแพทย์ (บริษัทควาซูมิลาบอราทอรี จำกัด)
3. โรงงานผลิตบรรจุภัณฑ์ (บริษัทไทยโพน จำกัด)
4. โรงงานผลิตกระสอบ (บริษัทสีมาคอนเทนเนอร์แบ็ก จำกัด)
5. บริษัทคาซิโอ (ประเทศไทย) จำกัด

โรงแรม

1. โรงแรมโคราชริสอร์ท

ศาสนา

ประชากรส่วนใหญ่ในเขต อบต.ท่าอ่าง ประมาณร้อยละ 99 นับถือศาสนาพุทธ มีศาสนา
สถานสำคัญดังนี้

- สำนักสงฆ์บ้านไร่หมู่ 1
- วัดกุศโลโบสถ์หมู่ 2
- วัดดอนพราหมณ์หมู่ 5
- วัดหนองเสาเดียวหมู่ 10
- โบสถ์คริสต์ หมู่ 8

ข้อมูลสาธารณูปโภค

ตารางที่ 2.2 ข้อมูลสาธารณูปโภค ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอ
โชคชัย จังหวัดนครราชสีมา

หมู่ที่	บ้าน	ไฟฟ้า (ครัวเรือน)	ระบบประปา (ครัวเรือน)	โทรศัพท์บ้าน (ครัวเรือน)	โทรศัพท์สาธารณะ (แห่ง)
1	ไร่	75	75	1	2
2	กุศโลโบสถ์	180	180	4	1
3	ท่าอ่าง	25	25	-	1
4	ท่าอ่าง	8	8	-	-
5	ดอนพราหมณ์	108	108	-	1
6	ท่าอ่าง	15	15	1	1
7	หนองเสาเดียว	1,109	1,109	4	8
8	หนองโสน	218	218	3	1
9	หนองไผ่พัฒนา	207	207	16	2
10	หนองเสาเดียวใหม่พัฒนา	207	207	5	2
	รวม	2,152	2,152	37	19

การศึกษา

1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 1 แห่งคือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ระดับประถมศึกษา
2. โรงเรียนบ้านดอนพราหมณ์
3. โรงเรียนบ้านกุดโบสถ์
4. โรงเรียนบ้านหนองเสาเดียว
5. โรงเรียนอาชีวศึกษา 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคสุรนารี
6. ระดับปริญญา 1 แห่ง คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ นครราชสีมา

การสาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล 1 แห่ง
- ศูนย์สาธารณสุขมูลฐาน 10 แห่ง
- อัตราการมีและใช้ส้วมราดน้ำ 100 %

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจ (ป้อมยามสายตรวจประจำตำบล) 1 แห่ง

ทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำ, ลำห้วย, แม่น้ำ 3 แห่ง
- สระ, บึง, หนอง 15 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝาย 2 แห่ง
- บ่อน้ำตื้น 62 บ่อ
- บ่อบาดาล 20 บ่อ
- คลองชลประทาน 1 แห่ง
- ประปาหมู่บ้าน 4 หมู่บ้าน (หมู่ 1, 2, 7, 8)
- ประปาส่วนภูมิภาค 5 หมู่บ้าน (หมู่ 5, 7, 8, 9, 10)

2.5 สารสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522

เหตุผลในการตราพระราชบัญญัตินี้

เพื่อป้องกันภัยจากการควบคุมการก่อสร้างและการควบคุมการก่อสร้างในเขต เพลิงไหม้ ตลอดจนการก่อสร้างอาคารในเขตที่อาจรับแรงสั่นสะเทือนของแผ่นดินไหว รวมทั้งเหตุอื่น ๆ ที่อาจเกิดแก่อาคาร พระราชบัญญัตินี้ จึงเป็นการบัญญัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการควบคุมเกี่ยวกับ ความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร

คำนิยามที่ควรทำความเข้าใจ (มาตรา 4)

“อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานและสิ่งก่อสร้างขึ้น ใช้อื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ และหมายความรวมถึง

1. อัฒจันทร์หรือสิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นเพื่อใช้เป็นที่ชุมนุมของประชาชน
  2. เชื้อนอน สะพาน อุโมงค์ ทางหรือท่อระบายน้ำ อุโมงค์ คานเรือ ท่าเรือ ท่าจอดเรือ รั้ว กำแพง หรือประตู ที่สร้างขึ้นติดต่อกับหรือใกล้เคียงกับที่สาธารณะหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นให้บุคคล ทั่วไปใช้สอย
  3. ป้ายหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นสำหรับติดหรือตั้งป้าย
    - 3.1 ที่ติดหรือตั้งไว้เหนือที่สาธารณะและมีขนาดเกินหนึ่งตารางเมตร หรือ มีน้ำหนัก รวมทั้งโครงสร้างเกินสิบกิโลกรัม
    - 3.2 ที่ติดหรือตั้งไว้ในระยะห่างจากที่สาธารณะซึ่งเมื่อวัดในทางราบแล้ว ระยะห่างจาก ที่สาธารณะมีน้อยกว่าความสูงของป้ายนั้นเมื่อวัดจากพื้นดิน และมีขนาดหรือมี น้ำหนักเกินกว่าที่กำหนดในกฎกระทรวง
  4. พื้นหรือสิ่งก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นที่จอดรถ ที่กั๊บลรถ และทางเข้าออกของรถสำหรับ อาคารที่กำหนดตามมาตรา 8 (9)
  5. สิ่งก่อสร้างขึ้นอย่างอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงส่วนต่างๆ ของอาคารด้วย

“อาคารสูง” หมายความว่า อาคารที่บุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ที่มีความสูงตั้งแต่ ยี่สิบสามเมตรขึ้นไป การวัดความสูงของอาคารให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงพื้นคาดฟ้า สำหรับอาคารทรงจั่วหรือปั้นหยาให้วัดจากระดับพื้นดินที่ก่อสร้างถึงยอดผนังของชั้นสูงสุด

“อาคารขนาดใหญ่พิเศษ” หมายความว่า อาคารที่ก่อสร้างขึ้นเพื่อใช้พื้นที่อาคารหรือส่วน ใดของอาคารเป็นที่อยู่อาศัยหรือประกอบกิจการประเภทเดียวหรือหลายประเภท โดยมีพื้นที่รวมกัน ทุกชั้นในหลังเดียวกันตั้งแต่หนึ่งหมื่นตารางเมตรขึ้นไป

“อาคารชุมนุมคน” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่บุคคลอาจเข้าไปภายใน เพื่อประโยชน์ในการชุมนุมคนที่มีพื้นที่ตั้งแต่หนึ่งพันตารางเมตรขึ้นไป หรือชุมนุมคนได้ตั้งแต่ห้าร้อยคนขึ้นไป

“โรงมหรสพ” หมายความว่า อาคารหรือส่วนใดของอาคารที่ใช้เป็นที่สำหรับฉายภาพยนตร์ แสดงละคร แสดงดนตรี หรือการแสดงรื่นเริงอื่นใด และมีวัตถุประสงค์เพื่อเปิดให้สาธารณชนเข้าชมการแสดงเป็นปกติธุระ โดยจะมีค่าตอบแทนหรือไม่ก็ได้

“เขตเพลิงไหม้” หมายความว่า บริเวณที่เกิดเพลิงไหม้อาคารตั้งแต่สามสิบหลังคาเรือนขึ้นไป หรือเนื้อที่ตั้งแต่หนึ่งไร่ขึ้นไป รวมทั้งบริเวณที่อยู่ติดต่อกภายในระยะสามสิบเมตร โดยรอบบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ด้วย

“ผู้ครอบครอง” หมายความว่า รวมถึง ผู้จัดการของนิติบุคคลอาคารชุดสำหรับทรัพย์สินส่วนกลางตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด

“นายตรวจ” หมายความว่า ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายตรวจ

“นายช่าง” หมายความว่า ข้าราชการหรือพนักงานของราชการส่วนท้องถิ่นซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นนายช่าง หรือวิศวกรหรือสถาปนิกซึ่งอธิบดีกรมโยธาธิการแต่งตั้งให้เป็นนายช่าง

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า

1. นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล
2. นายกองค้การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด
3. นายกองค้การบริหารส่วนตำบล สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล
4. ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร
5. นายกเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา
6. ผู้บริหารท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด สำหรับในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

การรักษาการตามพระราชบัญญัติของรัฐมนตรีและอำนาจหน้าที่

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวง (มาตรา 7)
  - 1.1 กำหนดค่าธรรมเนียมหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม
  - 1.2 กำหนดแบบคำขออนุญาต ใบอนุญาต ใบรับรอง ใบแทน ตลอดจนแบบคำสั่ง หรือแบบอื่นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
  - 1.3 กำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

บททั่วไป การยกเว้นทั้งหมด หรือบางส่วนในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

1. ไม่ใช่บังคับแก่พระที่นั่งหรือพระราชวัง (มาตรา 6)
2. รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงยกเว้น ผ่อนผัน หรือกำหนดเงื่อนไขในการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.นี้ ทั้งหมดหรือบางส่วนเกี่ยวกับอาคาร (มาตรา 7)
3. เพื่อประโยชน์แห่งความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การผังเมือง การสถาปัตยกรรมและการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมอาคาร มีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดเงื่อนไขของอาคาร จำนวน 16 ชนิด (มาตรา 8)
4. ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นตามกฎหมายกระทรวง (มาตรา 10)

คณะกรรมการควบคุมอาคาร

1. ให้มีคณะกรรมการควบคุมอาคาร ประกอบด้วย อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นประธานกรรมการ มีกรรมการผู้แทนหน่วยงานของรัฐและเอกชน จำนวน 10 คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกิน 4 คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งเป็นกรรมการและหัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการควบคุมอาคารเป็นกรรมการและเลขานุการ
2. คณะกรรมการควบคุมอาคารมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (มาตรา 18)
  - 2.1 ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรี
  - 2.2 ให้ความเห็นชอบในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่น
  - 2.3 ให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้
  - 2.4 กำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
  - 2.5 รับขึ้นทะเบียนและเพิกถอนการเป็นผู้ตรวจสอบ
  - 2.6 ปฏิบัติการอื่นตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้
3. ให้จัดตั้งสำนักงานคณะกรรมการควบคุมอาคารขึ้นในกรมโยธาธิการและผังเมือง (มาตรา 20)

การก่อสร้าง ดัดแปลง รื้อถอน เคลื่อนย้าย และใช้หรือเปลี่ยนการใช้อาคาร

1. ต้องได้รับใบอนุญาตหรือแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา 21)
2. อาคารที่สูงเกิน 15 เมตร ซึ่งอยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่าความสูงอาคาร และอาคารที่อยู่ห่างจากอาคารอื่นหรือที่สาธารณะน้อยกว่า 2 เมตร การจะรื้อถอน ต้องได้รับอนุญาตหรือแจ้งต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา 22)

3. ระยะเวลาการพิจารณาคำขอรับใบอนุญาตและการปฏิบัติงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (มาตรา 25)
  4. อาคารมีลักษณะหรืออยู่ในประเภทที่กำหนด เป็นวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพวิศวกรรมหรือวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม กำหนดให้วิศวกรหรือสถาปนิกต้องเป็นผู้ได้รับใบอนุญาต (มาตรา 26)
  5. การตรวจพิจารณาคำขอรับใบอนุญาต เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนผังบริเวณ แบบแปลน รายการประกอบแบบแปลน หรือรายการคำนวณที่ยื่นไว้ เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย (มาตรา 27)
  6. เมื่อได้รับอนุญาตให้แจ้งชื่อผู้ควบคุมงานกับวันเริ่มต้น และสิ้นสุดการดำเนินการตามที่ได้อนุญาต (มาตรา 29)
  7. อาคารประเภทควบคุมการใช้ (มาตรา 32) คือ
    - 7.1 สำหรับใช้เป็นคลังสินค้า โรงแรม อาคารชุด หรือสถานพยาบาล
    - 7.2 สำหรับใช้เพื่อกิจการพาณิชยกรรม อุตสาหกรรม การศึกษา การสาธารณสุข หรือกิจการอื่น ตามกำหนดในกฎกระทรวง
  8. อาคารสูง อาคารขนาดใหญ่พิเศษ อาคารชุมนุมคน และอาคารตามที่กำหนดในกฎกระทรวงต้องจัดให้มีผู้ตรวจสอบด้านวิศวกรรมหรือด้านสถาปัตยกรรม เพื่อตรวจสอบอาคาร (มาตรา 32 ทวิ)
  9. ระยะเวลาใบอนุญาต การขอต่ออายุใบอนุญาต เงื่อนไขการต่ออายุ (มาตรา 35) และการห้ามโอนให้บุคคลอื่นโดยมิได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น (มาตรา 36)
  10. กรณีผู้ได้รับใบอนุญาตตาย ทายาทต้องมีหนังสือแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบภายใน 90 วัน นับแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตตาย (มาตรา 37)
  11. หากดำเนินการโดยไม่ยื่นคำขอรับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถกระทำได้โดยการแจ้งและดำเนินการตามมาตรา 39 ทวิ ภายหลัง
- การอนุญาตให้ใช้อาคารเพื่อประกอบกิจการเกี่ยวกับโรงแรมหรศพ**
1. การก่อสร้าง ดัดแปลง เคลื่อนย้าย รื้อถอน หรือตรวจสอบอาคารที่ใช้เพื่อประกอบกิจการโรงแรมหรศพ ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารนี้ด้วย (มาตรา 39 จัตวา)

2. มิให้ผู้ใดใช้อาคารหรือส่วนใดเป็นโรงมหรสพ เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการที่มีอำนาจและให้มีคณะกรรมการพิจารณาการประกอบกิจการ โรงมหรสพที่มีอำนาจเกี่ยวกับใบอนุญาต ดังนี้ (มาตรา 39 เบญจ)

2.1 ในเขตกรุงเทพมหานคร มีอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เป็นประธาน

2.2 ในจังหวัดอื่น มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ

2.3 อายุใบอนุญาตมีอายุ 2 ปี และหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 39 ฉ)

อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

1. กรณีมีการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร โดยผิดตามกฎหมายนี้ มีอำนาจสั่งให้ระงับ ห้ามมิให้ใช้หรือเข้าไปในอาคารหรือบริเวณและจัดให้มีเครื่องหมายแสดง (มาตรา 40)

2. กรณีสามารถแก้ไขได้ตามคำสั่งกำหนดระยะเวลาต้องไม่น้อยกว่า 30 วัน (มาตรา 41)

3. กรณีไม่สามารถแก้ไขตามคำสั่งได้ เจ้าพนักงานมีอำนาจสั่งให้รื้อถอนอาคารภายในระยะเวลาไม่น้อยกว่า 30 วัน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ที่กำหนดในกฎกระทรวง ออกตามมาตรา 8 (11) หรือข้อบัญญัติออกตามมาตรา 9 หรือ 10 (มาตรา 42)

4. ถ้าไม่มีการรื้อถอนตามคำสั่งตามมาตรา 42 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ ดังนี้ (มาตรา 43)

4.1 ยื่นคำขอต่อศาลนับแต่ระยะเวลาตามมาตรา 42 ได้ล่วงพ้นไป ขอให้ศาลสั่งจับกุม และกักขังโดยให้นำ ป.วิ แห่ง มาบังคับใช้โดยอนุโลม

4.2 รื้อถอนเองโดยผู้กระทำความผิดต้องร่วมกันออกค่าใช้จ่าย ส่วนการกระทำในการดำเนินการรื้อถอนหากผู้ดำเนินการกระทำโดยรอบคอบแก่พฤติการณ์อีกฝ่ายจะเรียกร้องค่าเสียหายมิได้ ส่วนเศษวัสดุก่อสร้างให้เจ้าพนักงานมีอำนาจยึดเก็บรักษา หรือขายและถือเงินไว้ได้ตามกฎกระทรวง ถ้าเจ้าของอาคารมิได้เรียกเอาทรัพย์สิน หรือเงินภายใน 30 วัน นับแต่วันรื้อถอนให้ตกเป็นของราชการส่วนท้องถิ่นเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายรื้อถอน

5. กรณีอุปกรณ์เกี่ยวกับไฟฟ้าการจัดแสงสว่าง ระบบการเตือน การป้องกันและระงับอัคคีภัย การป้องกันอันตรายเมื่อมีเหตุวุ่นวาย ระบบระบายอากาศ ระบายน้ำ, บำบัดน้ำเสีย เครื่องกล หรือระบบอื่น ๆ มีสภาพหรือการใช้ที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ทรัพย์สิน อาจเกิดอัคคีภัย เกิดเหตุรำคาญ หรือกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ (มาตรา 46 ทวิ)

- 5.1 มีคำสั่งห้ามมิให้ใช้อาคาร และจัดเครื่องหมายแสดงการห้าม
- 5.2 มีคำสั่งให้ทำการแก้ไขอุปกรณ์ให้ปลอดภัย
6. ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่กำหนดในกฎกระทรวงให้เป็นนายตรวจหรือนายช่าง (มาตรา 49)

การอุทธรณ์

1. ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ (มาตรา 50)
  - 1.1 เขตกรุงเทพมหานคร หรือเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธานกรรมการ และให้หัวหน้าสำนักงานคณะกรรมการควบคุมอาคารเป็นเลขานุการ
  - 1.2 เขตเทศบาล เขตเมืองพัทยา หรือเขตราชการส่วนท้องถิ่น มีผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ และให้โยธาธิการจังหวัดเป็นเลขานุการ
2. คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้
  - 2.1 พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น
  - 2.2 มีหนังสือเรียกบุคคลเพื่อให้ถ้อยคำประกอบคำวินิจฉัย
  - 2.3 สอบถามข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการวินิจฉัยอุทธรณ์
3. ผู้ขอรับใบอนุญาต ผู้ได้รับใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งภายใน 30 วัน นับแต่วันทราบคำสั่ง และการอุทธรณ์ให้ทำเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการพิจารณาภายใน 60 วัน นับแต่ได้รับอุทธรณ์ (มาตรา 52)

นายช่าง นายตรวจ และผู้ตรวจสอบ

1. ให้นายช่างหรือนายตรวจมีอำนาจเข้าไปในบริเวณที่มีการก่อสร้าง คัดแปลง รื้อถอน หรือเคลื่อนย้ายอาคาร เพื่อตรวจสอบว่ากระทำผิดตาม พ.ร.บ. นี้ และสอบถามข้อเท็จจริงหรือให้แสดงเอกสารที่เกี่ยวข้องจากบุคคลที่อยู่หรือทำงานในสถานที่ (มาตรา 53)
2. การปฏิบัติการของนายช่างหรือนายตรวจให้กระทำในเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก และให้แสดงบัตรประจำตัวเมื่อมีการร้องขอ (มาตรา 55)

เขตเพลิงไหม้

1. เมื่อเกิดเพลิงไหม้และมีบริเวณรับเป็นเขตเพลิงไหม้ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศแสดงเขตเพลิงไหม้ ณ สำนักงานของราชการท้องถิ่นและบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ และมีแผนที่แสดงพร้อมทั้งระบุนการผิดตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา 56)

2. ภายใน 45 วัน นับแต่เกิดเพลิงไหม้ ห้ามมิให้ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารในเขตเพลิงไหม้ และห้ามผู้ที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับอาคารที่ได้รับก่อนเกิดเพลิงไหม้ระงับการกระทำ ตามที่ได้รับอนุญาตเป็นการจัดทำหรือควบคุมโดยทางราชการเพื่อประโยชน์ในการ บรรเทาทุกข์ หรือตัดแปลง ซ่อมแซมเพื่ออยู่อาศัยหรือใช้สอยชั่วคราว (มาตรา 57)
3. เจ้าพนักงานท้องถิ่นสามารถปรับปรุงเขตเพลิงไหม้โดยเสนอความเห็นพร้อมแผนที่ต่อ คณะกรรมการควบคุมอาคาร ทั้งนี้ภายใน 15 วัน นับแต่เกิดเพลิงไหม้ (มาตรา 58)
4. ให้นำกฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์มาใช้บังคับกรณีต้องจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินหรือ อสังหาริมทรัพย์ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดเขตเพลิงไหม้ (มาตรา 61)

บทเบ็ดเตล็ด

ในการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ กรรมการเปรียบเทียบคดีเจ้าพนักงาน ท้องถิ่น นายช่าง หรือนายตรวจ ตาม พ.ร.บ.นี้ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือบุคคลที่ เกี่ยวข้องต้องให้ความสะดวกหรือช่วยเหลือตามสมควร (มาตรา 63) และให้บุคคลดังกล่าวเป็นเจ้า พนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา 64)

บทกำหนดโทษ

สำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้จะมีโทษจำคุก ปรับ และแนวทางการ ดำเนินคดี (มาตรา 65-74)

อัตราค่าธรรมเนียม

กำหนดแนบท้ายพระราชบัญญัติ

2.6 แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ

ความหมายของความรู้

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2536) ได้อธิบายความหมายของความรู้ว่า จากการที่มนุษย์ต้อง ประสบกับปรากฏการณ์ทั้งทางธรรมชาติและสังคม กล่าวคือ มนุษย์จะต้องพึ่งพาสິงแวดล้อมทั้งทาง ธรรมชาติและทางสังคม ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ มนุษย์จึงต้องเข้าใจ สิ่งแวดล้อม และสังคม และรู้จักแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ทั้งที่มาจากสิ่งแวดล้อมและสังคม กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มนุษย์จะต้องหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ สาเหตุและการแก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ต่อปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและสังคม ซึ่งความรู้ของมนุษย์ได้มีการพัฒนามากมาย และมีหลายระดับของความรู้ ตามความสามารถและพื้นฐานของมนุษย์ กล่าวคือ

1. ความรู้ในทัศนะของบุคคลทั่วไปเป็นความรู้ที่เกี่ยวกับประสบการณ์ทางธรรมชาติ และ ทางสังคมของบุคคล ไม่สามารถที่จะเรียบเรียงเป็นความคิดรวบยอดได้ (บุคคลทั่วไป

ในที่นี้หมายถึง ประชาชนทั่วไปที่ประกอบอาชีพที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน เช่น ชาวนาชาวไร่ พ่อค้า นักธุรกิจ ชาวบ้านและอื่นๆ)

2. ความรู้ในทัศนะของนักวิชาการ มีลักษณะที่สามารถกล่าวเป็นความคิดรวบยอดมีลักษณะของนามธรรมเป็นส่วนมาก ความรู้ของนักวิชาการจึงต้องเป็นวิทยาศาสตร์ มีเหตุมีผลสามารถพิสูจน์ได้ มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้
3. ความรู้ในทัศนะของนักปฏิบัติ ความหมายของความรู้ในทัศนะของนักปฏิบัติจะเกี่ยวข้องกับหัวใจในเหตุการณ์ หรือ ปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทั้งทางธรรมชาติและสังคมที่อธิบายได้ในลักษณะที่สามารถนำไปใช้ได้

บุญชม ศรีสะอาด (2537) ได้ให้ความหมายความรู้ไว้ว่า ความรู้เป็นความสามารถทางสมองในอันที่จะทรงไว้หรือรักษาไว้ซึ่งเรื่องราวต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับรู้ไว้ในสมอง

ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2540) กล่าวว่าความรู้เป็นพฤติกรรมขั้นต้น ซึ่งผู้เรียนเพียงแต่จำได้ อาจโดยการฝึกหรือการมองเห็น ได้ยิน จำได้ ความรู้ขั้นนี้ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำจำกัดความ ความหมาย ข้อเท็จจริง ทฤษฎี กฎโครงสร้าง และวิธีการแก้ปัญหาเหล่านี้

บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2543) กล่าวว่าความรู้-ความจำ (Knowledge-Memory) หมายถึงการระลึกถึงเรื่องราวต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์มาแล้ว และรวมถึงการจำเนื้อเรื่องต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ในแต่ละเนื้อหาวิชาและที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชานั้นด้วย เช่น ระลึกหรือจำได้ถึงวัตถุประสงค์ วิธีการ แบบแผน และเค้าโครงเรื่องนั้นๆ

สมิท (Smith, 1977) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริง กฎเกณฑ์ และโครงสร้างที่เกิดขึ้นจากการศึกษาหรือค้นคว้า หรือเป็นความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ สิ่งของ หรือบุคคล ซึ่งได้จากการสังเกต ประสบการณ์หรือจากรายงานการรับรู้

Bloom และคณะ (Bloom and others. 1971 : 65) ได้ทำการศึกษาและจำแนกพฤติกรรมด้านความรู้ ออกเป็น 6 ระดับโดยเรียงตามลำดับชั้นความสามารถจากต่ำไปสูง ดังนี้

1. ความรู้ หมายถึง ความสามารถในการจำหรือรู้สึกได้ แต่ไม่ใช่การใช้ความเข้าใจไปตีความหมายในเรื่องนั้นๆ เป็นการเรียนรู้ที่เน้นถึงความจำและการระลึกได้ ต่อความคิด วัตถุและปรากฏการณ์ต่าง ๆ เป็นความจำที่เริ่มจากสิ่งง่าย ๆ ที่เป็นอิสระแก่กันไปจนถึงความจำในสิ่งที่ยู่ยากซับซ้อนและมีความสัมพันธ์ต่อกัน
2. ความเข้าใจ หมายถึง ความสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องราวต่างๆ ทั้งในด้านภาษา รหัส สัญลักษณ์ ความเข้าใจเป็นความสามารถทางสติปัญญา ที่เกี่ยวกับการสื่อความหมายในลักษณะของการตีความ แปลความ ขยายความ และสรุปเพื่อทำนาย

3. การนำไปใช้ หมายถึง ความสามารถนำเอาสิ่งที่ได้ประสบมา เช่นแนวคิด ทฤษฎีสาระสำคัญต่างๆ ไปประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ใหม่ๆ หรือสถานการณ์จริง
4. การวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาแยกแยะวัตถุ หรือเนื้อหาออกเป็น ส่วนปลีกย่อย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบส่วนย่อย และหลักการหรือทฤษฎี เพื่อให้เข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ และการสืบเสาะความสัมพันธ์ของส่วนต่าง ๆ เพื่อดูว่าประกอบเข้าด้วยกันอย่างไร
5. การสังเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการรวมเรื่องราว หรือส่วนประกอบย่อยๆ หรือส่วนใหญๆ ให้เป็นเรื่องเดียวกัน เพื่อสร้างรูปแบบ หรือ โครงสร้างที่ไม่ชัดเจนมาก่อนให้ชัดเจนขึ้น โดยมีการดัดแปลง ริเริ่ม สร้างสรรค์ภายในขอบข่ายของงาน หรือ ปัญหาที่กำหนดเป็นการปรับปรุงของเก่าให้มีคุณค่าขึ้น
6. การประเมินค่า หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาตัดสินใจเกี่ยวกับค่านิยม ความคิด ผลงาน คำตอบ วิธีการ และเนื้อหาสาระ เพื่อวัตถุประสงค์บางอย่าง โดยมีการกำหนดเกณฑ์เป็นฐานในการพิจารณาตัดสิน การประเมินผลเป็นขั้นพัฒนาการทางความคิดที่สูงสุดของพุทธิลักษณะ และเป็นความสามารถที่ต้องใช้ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์และการสังเคราะห์ เข้ามาร่วมในการพิจารณาประเมิน เป็นการตัดสินใจว่าอะไรดี ไม่ดีอย่างไรใช้หลักเกณฑ์เชื่อถือได้โดยอาศัยข้อเท็จจริงภายในและภายนอก ซึ่งในการประเมินนั้นอาจมีอารมณ์ที่สั่นคลอน และความรู้สึกเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่เน้นหนักทางสติปัญญา

จากความหมายของความรู้ที่กล่าวมา สรุปได้ว่าความรู้ หมายถึงข้อมูลในรายละเอียดด้านต่าง ๆ ที่เคยได้รับการศึกษาค้นคว้าจากตำรา จากสิ่งที่ได้รับการบอกกล่าว หรือจากประสบการณ์ที่บุคคลได้เก็บรวบรวมไว้สามารถระลึกได้ และแสดงออกมาได้ แต่ต้องอาศัยเวลาสำหรับการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง ความรู้ในการขออนุญาตก่อสร้างอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของผู้ที่มา ขออนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน ดัดแปลงอาคารตาม พรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522

การวัดความรู้

บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ (2540) และไพศาล หวังพานิช (2526) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดผลด้านความรู้ อาจกระทำได้หลายวิธี เช่น การสังเกต การศึกษากรณี การให้จินตนาการ แต่ที่นิยมทั่ว ๆ ไป คือ วัดโดยการใช้แบบทดสอบหรือข้อสอบ เพราะถือว่าเป็นสิ่งเร้าเพื่อนำไปเร้าผู้ถูกสอบให้แสดงอาการตอบสนองออกมาด้วยพฤติกรรมบางอย่าง เช่น การพูด การเขียนท่าทาง ฯลฯ เพื่อให้

สังเกตเห็นหรือนับจำนวนปริมาณได้ เพื่อนำไปแทนอันดับ หรือคุณลักษณะของบุคคลนั้นรูปแบบของข้อสอบ มี 3 ลักษณะ

1. ข้อสอบปากเปล่า เป็นการสอบโดยใช้การโต้ตอบด้วยวาจาหรือคำพูดระหว่างผู้ทำการสอบกับผู้ถูกสอบโดยตรง หรือ บางครั้งเรียกว่าการสัมภาษณ์
2. ข้อสอบข้อเขียน หรือ แบบทดสอบ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ
  - 2.1 แบบทดสอบความเรียง เป็นแบบที่กำหนดคำถามให้ และผู้ตอบจะต้องเรียบเรียงคำตอบเอง ลักษณะเด่นอยู่ที่ให้อิสระแก่ผู้ตอบ ผู้ตอบจะต้องเรียบเรียงความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็น แล้วเขียนคำตอบเองตามที่ตนถนัด ผู้ตอบต้องใช้เวลาส่วนมากไปในการคิดและเขียนตอบ ฉะนั้น ไม่นิยมใช้เว้นแต่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ หรือ ใช้สำรวจเบื้องต้นเท่านั้น
  - 2.2 แบบทดสอบแบบตอบสั้น เป็นแบบที่กำหนดคำถามให้และกำหนดให้ตอบสั้น ๆ ผู้ตอบต้องหาคำตอบเองเหมือนความเรียงแต่จำกัดคำตอบให้ตอบ ซึ่งแบบทดสอบตอบสั้นโดยทั่วไปจะมี 3 ชนิด ได้แก่
    - 2.2.1 แบบข้อความสมบูรณ์ รูปแบบการใช้ประโยชน์ที่มีเนื้อหาสมบูรณ์ แต่ให้ตอบสั้น ๆ เพียงคำเดียวหรือวลีเดียว
    - 2.2.2 แบบข้อความไม่สมบูรณ์ รูปการถามจะใช้ประโยคที่เป็นข้อความสมบูรณ์ และเว้นช่องว่างให้เติมคำหรือวลีลงไป จะทำให้เป็นประโยคสมบูรณ์
    - 2.2.3 แบบเติมคำที่มีความสัมพันธ์ รูปแบบนี้จะตั้งคำถามด้วยประโยคหลัก ตามด้วยคำหรือข้อความย่อย ๆ เว้นให้หาคำตอบเติม คำตอบที่เติมจะต้องสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับคำหรือข้อความย่อยที่กำหนดไว้ให้
  - 2.3 แบบทดสอบแบบเลือกตอบ เป็นแบบที่กำหนดให้ทั้งคำถามและคำตอบ ผู้ตอบจะต้องเลือกตอบตามคำตอบที่กำหนดให้ ลักษณะเด่นของแบบทดสอบเลือกตอบอยู่ที่ผู้ตอบจะต้องใช้เวลาส่วนมากไปในการอ่านและคิด ส่วนการตอบใช้เวลาน้อย การตรวจและการวิเคราะห์ทำได้ง่ายและสะดวก จึงนิยมใช้ทั่วไปในการรวบรวมข้อมูล แบบทดสอบเลือกตอบมีหลายชนิดที่นิยมนำมาใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่
    - 2.3.1 แบบสองตัวเลือก มีลักษณะเป็นแบบถูกผิดเป็นหลัก ใช้ถามข้อเท็จจริงและวัดความรู้ในระดับความจำ เช่นคำนิยามศัพท์ วิธีการ
    - 2.3.2 แบบหลายตัวเลือก แบบที่กำหนดคำตอบให้มากกว่า 2 คำตอบ ซึ่งมีตั้งแต่ 3-5 คำตอบ โดยทั่วไปนิยม 4 คำตอบ จากคำตอบที่กำหนดให้ ผู้ตอบ

เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว ซึ่งอาจจะเป็นแบบให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงคำตอบเดียว หรือเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว หรือ จะเลือกคำตอบที่ผิดก็ได้

3. ข้อสอบภาคปฏิบัติ เป็นข้อสอบที่ไม่ต้องการให้ผู้ถูกสอบตอบสนองออกมาด้วยคำพูดหรือ เครื่องหมายใด ๆ แต่มุ่งให้แสดงพฤติกรรมด้วยการกระทำจริง ๆ มักเป็นข้อสอบในเนื้อหาวิชาที่ต้องการให้ปฏิบัติจริง (ไพศาล หวังพานิช, 2526) แบบทดสอบที่วัดความรู้นั้น ในการสร้างมักจะกำหนดระดับความรู้เชิงพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ชัดเจน ซึ่งตามทฤษฎีของบลูมและคณะกำหนดระดับความรู้พฤติกรรมไว้ 6 ระดับ ได้แก่ ความรู้-ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การสังเคราะห์ การวิเคราะห์และประเมินค่า ผู้สร้างจะต้องกำหนดว่าจะวัดให้ครบทุกระดับหรือไม่และจะต้องพิจารณาด้วยว่าเนื้อหาใดจะวัดความรู้ระดับใดด้วยสำหรับการศึกษาคั้งนี้ ผู้ศึกษารวบรวมข้อมูลด้วยการทดสอบ โดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบแบบสองตัวเลือก มีลักษณะเป็นแบบถูกผิด โดยให้ผู้ตอบเช็คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง คำตอบที่เห็นว่าถูก และเช็คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่เห็นว่าผิด โดยจะวัดในส่วนของความรู้ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในครัวเรือนเพื่อการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก

แนวคิดเกี่ยวกับความเข้าใจ

ความเข้าใจหมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความ จากสื่อความหมายต่างๆ ข้อมูลและสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็น รับรู้ ซึ่งก็คือ พฤติกรรมด้านความเข้าใจเป็นพฤติกรรมที่สามารถตีแปลง แก้ไข สิ่งที่ยากมาเป็นสิ่งที่ย่าย สิ่งซับซ้อนให้เป็นสิ่งธรรมดา ความเข้าใจจึงแตกต่างจากความจำ แต่มีความเข้าใจต้องมีพื้นฐานจากการเรียนรู้ ความรู้และความจำก่อนเพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น Bloom ได้แยกความเข้าใจออกเป็น 3 ลักษณะดังนี้ (อ้างใน สุรางค์ โคว์ตระกูล, 2544)

1. การแปลความ (Translation) เป็นความสามารถในการจับใจความให้ถูกต้องกับสิ่งที่สื่อความหมาย หรือความสามารถในการถ่ายทอดความหมายจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่ง หรือจากการสื่อสารรูปแบบหนึ่งไปสู่อีกรูปแบบหนึ่ง
2. การตีความ (Interpretation) เป็นความสามารถในการอธิบายหรือแปลความหมายหลายๆ อันมาเรียงกัน โดยทำการจัดระเบียบสรุปย่อเป็นเนื้อความใหม่ได้ โดยยึดเนื้อหาข้อความเดิมเป็นหลัก ไม่ต้องอาศัยหลักเกณฑ์อื่นใดมาใช้

3. การขยายความ (Extrapolation) เป็นความสามารถที่ขยายเนื้อหา ข้อมูลที่รับรู้มาให้มากขึ้น หรือเป็นความสามารถ ในการทำนาย หรือคาดคะเนเหตุการณ์ล่วงหน้าได้อย่างดี โดยอาศัยข้อมูลอ้างอิง หรือแนวโน้มที่เกินเลยจากข้อมูล

สมุทร เช่นเชาวิช (2539) กล่าวว่าความเข้าใจ เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของแต่ละคน ความเข้าใจถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจ ก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงยังไม่เกิดขึ้นความเข้าใจแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ความเข้าใจแบบทันที เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยความรู้ ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญ่ จะต้องเข้าใจความหมายที่สำคัญ ๆ ของสำนวนและประโยคที่ผู้เขียนใช้
2. ความเข้าใจแบบไตร่ตรอง เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยความรู้ ทักษะและความสามารถในการหลาย ๆ ด้าน เป็นหลักใหญ่ เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือทำความเข้าใจต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่า ต้องการจะอธิบาย ชี้แจง สั่งสอน ชักจูง หรือให้ความเพลิดเพลิน นอกจากนี้จะต้องสามารถพินิจ พิจารณาไตร่ตรอง หาข้อสรุป ความหมายให้เป็นที่ไปตามความนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการ ความเข้าใจแบบนี้จะต้องพึงเหตุผล อาศัยการเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ต่าง ๆ หรือสิ่งที่ได้เคยพบเห็นมาแล้วในชีวิตเป็นสำคัญ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (อ้างใน ประลอง ครุฑน้อย, 2539) ได้กล่าวถึงความเข้าใจว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ ๆ พอสรุปได้ ดังนี้

1. สามารถจำเรื่องราวส่วนใหญ่ที่อ่านมาแล้วได้ เมื่อถึงคราวจำเป็นต้องการจะใช้ประโยชน์ หรืออ้างอิงก็ทำได้โดยไม่ยาก
2. สามารถจับใจความสำคัญ ๆ ได้สามารถระบุหรือแยกแยะประเด็นหลักออกจากประเด็นย่อยที่ไม่จำเป็น หรือสำคัญเกี่ยวข้องมากนักได้ สามารถประเมินได้ว่าอะไรบ้างที่ควรสนใจเป็นพิเศษ อะไรบ้างที่ควรจะตัดทิ้งไป
3. สามารถตีความเกี่ยวกับเรื่องราวหรือข้อคิดเห็นที่อ่านมาแล้วได้อย่างถูกต้อง มีเหตุผลและน่าเชื่อถือ
4. สามารถสรุปลงความเห็นจากสิ่งที่ได้อ่านมาแล้ว ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผลและน่าเชื่อถือ
5. สามารถใช้วิจารณญาณของตนพิจารณาไตร่ตรองข้อสรุป หรือการอ้างอิงต่าง ๆ ของผู้เขียนได้อย่างถูกต้อง และเป็นระบบไม่สับสน

6. สามารถถ่ายโอน หรือผสมผสานความรู้ที่ได้จากการอ่านกับประสบการณ์อื่นๆ ได้อย่างเหมาะสมตามกาลเทศะ

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชาอุชัย บุตรแสนโคตร (2547) ได้ศึกษาเรื่องการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม สรุปได้ดังนี้ การศึกษาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในเขตเทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เพื่อทราบถึงผลการบังคับใช้กฎหมาย และศึกษาแนวทางในการปรับปรุงระบบบริการให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในขณะที่โครงสร้างของเทศบาลตำบลหัวขวางในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 พบว่า จำนวนบุคลากรในกองช่างมีความเหมาะสมมีหัวหน้ากองช่างเป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานตามหน้าที่ ซึ่งมีความสำคัญในการพิจารณาความดีความชอบ การเลื่อนขั้นเงินเดือน การโอนย้าย มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอจากงบจัดสรรของเทศบาล แต่มีบุคลากรบางส่วนที่ไม่ทราบ สถานที่ทำงานยังไม่เป็นสัดส่วน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีเพียงพอ แต่มีคุณภาพปานกลาง มีการบริหารจัดการที่เหมาะสม

สินาด กริทธิ (2551) ได้ศึกษาเรื่องการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคารพุทธศักราช 2552 ในเขตเทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เหตุและปัจจัยของปัญหา การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและแนวทางวิธีการที่เหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและแนวทางวิธีการที่เหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารในเขตเทศบาลตำบลวังผาง จังหวัดลำพูน สรุปได้ดังนี้

ผลการบังคับใช้กฎหมายผู้ยื่นขออนุญาต ไม่เคยทราบถึงขั้นตอนของการขออนุญาตตามกฎหมายควบคุมอาคาร จึงมักประสบปัญหาในการยื่นขอใบอนุญาต ในปีปัญหาในการยื่นเอกสารประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จะนัดหมายและออกตรวจสอบตามวันและเวลานัดหมาย แต่มักจะไม่พบกับผู้มายื่นใบอนุญาต ระยะเวลาในการพิจารณาของเจ้าหน้าที่มีความเหมาะสมในขณะที่เหตุและปัจจัยของการบังคับใช้กฎหมายประชาชนไม่มีความรู้และไม่มีข้อมูลในด้านกฎหมายควบคุมอาคาร ประชาชนติดต่อขอรับใบอนุญาตปลูกสร้างอาคารเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบกฎหมายไม่ทราบถึงประกาศใช้กฎหมายควบคุมอาคารในพื้นที่ของตน ไม่ทราบขั้นตอนการขออนุญาตตามกฎหมายควบคุมอาคาร ไม่อยากเสียค่าใช้จ่าย ค่าธรรมเนียม และค่าใบอนุญาต และไม่ยอมเข้ามาติดต่อราชการทางเทศบาลตำบลวังผาง เอกสารและหลักฐานในการยื่นใช้มากเกินไปเจ้าหน้าที่เข้มงวดไม่

มีความยืดหยุ่นต้องมีวิศวกรรับรองแบบบ้านที่มีพื้นที่เกิน 150 ตารางเมตร อย่างไรก็ตาม แนวทางและวิธีการที่เหมาะสมในการบังคับใช้กฎหมาย ในขั้นตอนการยื่นขออนุญาตควรจัดอบรมให้ความรู้ กฎหมายควบคุมอาคารกับประชาชน ในขั้นตอนการตรวจสอบสถานที่ที่ควรจัดเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบที่ให้ตรงเวลานัดและในส่วนขั้นตอนการรับใบอนุญาตผ่านการพิจารณาแล้ว แนวทางมาตรการแก้ไขและส่งเสริมในการขออนุญาตก่อสร้างอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ในภาพรวมนั้น พบว่า กลุ่มตัวอย่างต้องการให้หน่วยงานท้องถิ่นมีการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารมากที่สุด

จรัสศักดิ์ พยุวงค์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของเจ้าของอาคารที่มีต่อการปฏิบัติงานตามกฎหมายควบคุมอาคารของเทศบาลเมืองคลองหลวง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามกฎหมาย ควบคุมอาคารของเจ้าของอาคารในเขตเทศบาลเมืองคลองหลวง และเพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค ในการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาคาร โดยประชากรเป้าหมายคือ เจ้าของอาคารที่ได้ขออนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลเมืองคลองหลวง ตั้งแต่ปี 2548 – 2550 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบและการสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือโดยการศึกษาสรุปได้ดังนี้

ส่วนใหญ่ร้อยละ 79.2 เป็นผู้มาขออนุญาตก่อสร้างอาคารประเภทบ้านพักอาศัยซึ่งมาขออนุญาตก่อสร้างอาคารที่มีพื้นที่รวม 150 – 299 ตร.ม. ส่วนร้อยละ 33.3 มีพื้นที่น้อยกว่า 150 ตร.ม. และ ร้อยละ 31.3 ส่วนใหญ่หรือร้อยละ 89.6 เป็นที่มีขออนุญาตก่อสร้างไม่เกิน 2 ชั้น ที่มีความสูงไม่เกิน 9 เมตร ร้อยละ 90

ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขออนุญาตก่อสร้างพบว่า ผู้ที่มีขออนุญาตก่อสร้างอาคารต้องเสียค่าใช้จ่ายในการดำเนินการขออนุญาตก่อสร้าง 5,001-10,000 บาท ร้อยละ 30 ส่วนเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่า 5,000 บาท ร้อยละ 18.8 เป็นผู้มาขออนุญาตก่อสร้างอาคารบนที่ดินขนาด 51 – 100 ตร.ว. ร้อยละ 32.9 ในขณะที่ดินขนาดน้อยกว่า 50 ตร.ว. ร้อยละ 23.8 เป็นผู้มาขออนุญาตก่อสร้างอาคาร จะขออนุญาตก่อสร้างอาคารที่ดินราคา 5,001 – 10,000 / ตร.ว. ร้อยละ 36.3 รองลงมาราคา 10,000 – 15,000 / ตร.ว. ร้อยละ 20.4

อย่างไรก็ตามแนวโน้มนั้นที่ประชาชนจะไม่ปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาคารก็เพราะว่า การขออนุญาตก่อสร้างอาคารมีหลายขั้นตอนที่ยุ่งยากและการขออนุญาตก่อสร้างอาคารทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นมาถึงร้อยละ 60 ในส่วนกฎหมายควบคุมอาคารเป็นกฎหมายที่ไม่สามารถนำมาบังคับใช้ได้จริง นอกจากนี้การก่อสร้างอาคารให้ถูกต้องตามที่ได้รับอนุญาตและจะทำให้คุ้มค่ากับราคาที่ดิน

นายสุขุม ขันงาน (2554) ปัญหาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อ. คง จ.นครราชสีมา เพื่อศึกษาการ

ปฏิบัติงานด้านกฎหมายควบคุมอาคาร ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านกฎหมายควบคุมอาคาร และหาแนวทางการแก้ไขและปรับปรุง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานด้านกฎหมายควบคุมอาคาร เป็นงานวิจัยโดยอาศัยข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากกลุ่มผู้ได้รับการบริการสาธารณะ จำนวน 140 คน ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การปฏิบัติงานด้านกฎหมายควบคุมอาคารที่ผ่านมา กำหนดไว้เป็น 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การยื่นขอรับใบอนุญาตฯ การตรวจสอบแนวเขต สถานที่ขอรับใบอนุญาตฯ การรับใบอนุญาตฯ และการตรวจ สถานที่ขณะดำเนินการหลังรับใบอนุญาตฯ

ซึ่งในขณะเดียวกันขั้นตอนดังกล่าวก่อให้เกิดปัญหาและอุปสรรค เช่น ผู้รับบริการส่วนใหญ่ ไม่ทราบถึงขั้นตอนการดำเนินงานขององค์การ ไม่เข้าใจกฎหมายควบคุมอาคาร รวมทั้งเอกสารและหลักฐานที่ใช้ มีมากยากต่อการเข้าใจ และพบว่า นายตรวจ นายช่าง ผู้ตรวจแบบเจ้าหน้าที่ หรือผู้ปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง ยังขาดความรู้ในดับทกฎหมาย ประกอบกับมีการละเลยการปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบแนวเขต สถานที่ขอรับใบอนุญาตฯ ก่อนและหลังรับใบอนุญาตฯ ใดๆ ก็ตามแนวทาง การแก้ไขและปรับปรุง เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานด้านกฎหมายควบคุมอาคาร โดยประชาสัมพันธ์ความรู้ด้านกฎหมายควบคุมอาคารให้มากขึ้น เพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้ในระดับหมู่บ้าน ผู้นำระดับชุมชน ในการเฝ้าสอดส่องไม่ให้มี ผู้ฝ่าฝืนหรือกระทำผิด และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ เพียงพอในการออกตรวจเขต ส่งเสริมให้ได้รับการฝึกอบรม ประชุม หรือสัมมนาเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคารให้กับผู้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

มะลิวัลย์ โกสุมภ์ (2554) ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น มุ่งศึกษาปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งถือว่าเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองตามกฎหมายมหาชน เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการออกคำสั่งอนุมัติ อนุญาต ให้ดำเนินการเกี่ยวกับอาคาร ตลอดจนอำนาจหน้าที่ในการควบคุม ดูแล และบังคับการให้การก่อสร้างอาคารมีมาตรฐานตามที่พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่นและกฎหมายอื่นๆ ที่กำหนดไว้ เพราะกฎหมายควบคุมอาคารเป็นกฎหมายมหาชนที่มุ่งรักษาประโยชน์ ความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของประชาชนในสังคมโดยเน้นเรื่องเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคาร การขออนุญาต การใช้งานอาคาร เจ้าพนักงาน อำนาจหน้าที่ คำสั่ง โทษ บทลงโทษ ตลอดจนรายละเอียดอื่นๆ แต่ด้วยสภาพของสังคมในปัจจุบันมีลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีตโดยเฉพาะการปลูกสร้างอาคารเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยหรือเพื่อประกอบกิจการนั้นมีการก่อสร้างขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน เมื่อประชาชนมีความต้องการใช้อาคารมากขึ้นในทางปฏิบัติจึงเกิดปัญหาเกี่ยวกับขั้นตอนต่างๆ ของการดำเนินการขอรับอนุญาตก่อสร้างของประชาชนต่อเจ้าพนักงาน และ

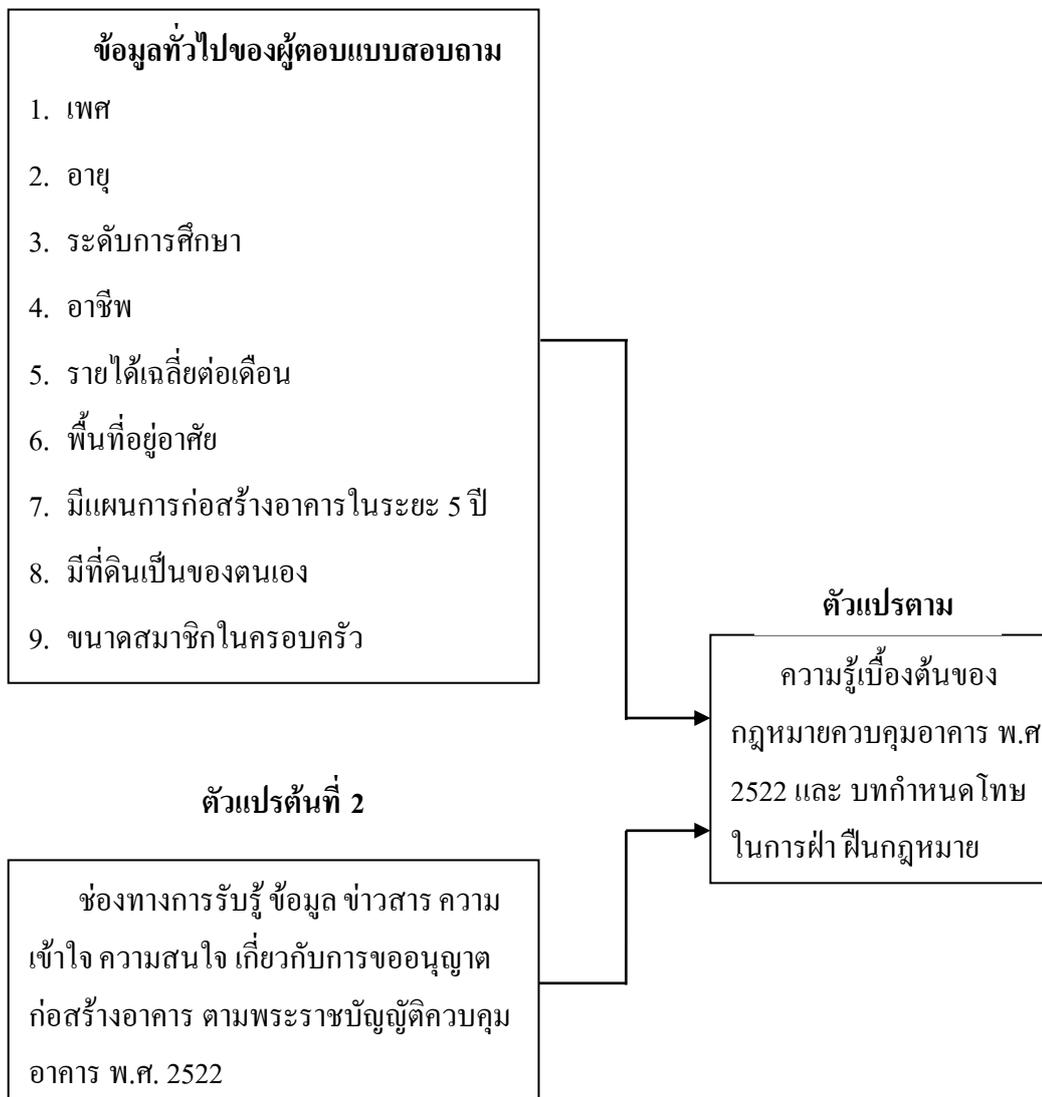
การปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานท้องถิ่นยังคงมีปัญหาและอุปสรรคในการใช้อำนาจหน้าที่ที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้นั้นเพื่อบังคับกับอาคารที่ได้ก่อสร้างขึ้นให้อาคารดังกล่าวมีลักษณะที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของกฎหมายควบคุมอาคาร เนื่องจากพระราชบัญญัติควบคุมอาคารไม่เอื้ออำนวยแก่การทำคำสั่งเจ้าพนักงานท้องถิ่น เพราะบทบัญญัตินั้นมีความไม่ชัดเจน และไม่ทันต่อสภาพสังคมและเทคโนโลยีที่ได้นำมาใช้กับการก่อสร้างอาคารในปัจจุบัน ปัญหาที่เกี่ยวกับตัวเจ้าพนักงานที่กระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ปัญหาประชาชนผู้เป็นเจ้าของอาคารที่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าประโยชน์สาธารณะและความมั่นคงของอาคาร อีกทั้งพระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่มีการออกกฎหมายลำดับรองมาบังคับใช้เป็นจำนวนมากและในแต่ละท้องถิ่นก็บังคับใช้แตกต่างกันออกไป ถึงแม้ว่าจะมีวัตถุประสงค์หลักคือการคุ้มครองประโยชน์และความปลอดภัยของประชาชนเป็นหลักแต่ก็ยากแก่การที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะนำไปปฏิบัติด้วยความเข้าใจอย่างทอ่งแท้ ซึ่งแทนที่กฎหมายดังกล่าวจะเป็นเครื่องมือต่อการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงานและประชาชน แต่กลับเป็นอุปสรรคในการบังคับใช้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขบทบัญญัติพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ให้สามารถรองรับปัญหาต่างๆ เหล่านี้ที่เกิดขึ้นและเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ได้กำหนดไว้

2.8 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิด ซึ่งจะนำมาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยในครั้งนี้ โดยแบ่งเป็นตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ได้ดังรูปที่ 2.2

ตัวแปรต้นที่ 1

รูปที่ 2.2 กรอบแนวคิดการศึกษาและแนวทางการพัฒนาความเข้าใจของประชากรในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง

2.9 สรุป

จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้าหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ของผู้อื่น ที่ได้อ้างถึงนั้น ผู้วิจัยจึงพอสรุปแนวคิดต่าง ๆ ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น สรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐได้กระจายอำนาจการบริหารกิจการภายในท้องถิ่นให้ท้องถิ่นเป็นผู้ดูแล และ

ดำเนินการพัฒนาท้องถิ่นเอง แต่อยู่บนพื้นฐานของการบริหารที่ไม่ใช่รัฐอิสระ ยังคงอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลจากรัฐบาลกลางอยู่ โดยให้ประชาชนในพื้นที่ได้เลือกผู้นำในพื้นที่เพื่อพัฒนาท้องถิ่นเป็นการสนับสนุนให้บุคคลผู้อยู่ในท้องถิ่นรู้จักปัญหาได้แก้ไข ปัญหาต่างๆ ได้ตรงจุด

2. แนวคิดเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบล สรุปได้ว่าการปกครองท้องถิ่นมีความสำคัญคือเป็นรากฐานการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นเสมือนสถาบันที่ฝึกสอนประชาชนให้รู้สึกว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนได้ส่วนเสียในการบริหารจัดการท้องถิ่น ทำให้เกิดความรับผิดชอบ และหวงแหนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการปกครองและควบคุมการปกครอง การปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นวิธีการที่ดีที่สุดในการพัฒนาการเมือง ความสำคัญนี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป
3. องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโซ่พิสัย จังหวัดนครราชสีมา โดยสรุปแล้วได้กล่าวถึงข้อมูลทั่วไป และข้อมูลในการขออนุญาตก่อสร้างอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของผู้ที่มาขออนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน ดัดแปลงอาคารตาม พรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ภายในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ดังได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น
4. สาระสำคัญของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยสรุปแล้วได้กล่าวถึงการบทบาท หน้าที่ กำหนดมาตรการ การควบคุมอาคาร ให้เป็นตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร ทั้งในด้านการควบคุมเกี่ยวกับความมั่นคงแข็งแรง ความปลอดภัย การป้องกันอัคคีภัย การสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมการผังเมือง การสถาปัตยกรรม และการอำนวยความสะดวกแก่การจราจร
5. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจ สรุปได้ว่าความรู้ หมายถึงข้อมูลในรายละเอียดด้านต่างๆ ที่เคยได้รับการศึกษาค้นคว้าจากตำรา จากสิ่งที่ได้รับการบอกกล่าว หรือจากประสบการณ์ที่บุคคลได้เก็บรวบรวมไว้ สามารถระลึกได้ และแสดงออกมาได้ แต่ต้องอาศัยเวลาสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ หมายถึง ความรู้ในการขออนุญาตก่อสร้างอาคารตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารของผู้ที่มาขออนุญาตก่อสร้าง รื้อถอน ดัดแปลงอาคารตาม พรบ. ควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ส่วนความเข้าใจหมายถึงความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความ จากสื่อความหมายต่างๆ ข้อมูลและสิ่งต่างๆ ที่ได้พบเห็น รับรู้ ซึ่งก็คือ พฤติกรรมด้านความเข้าใจเป็นพฤติกรรมที่สามารถดัดแปลงแก้ไข สิ่งที่ยากมาเป็นสิ่งที่ย่อย สิ่งซับซ้อนให้เป็นสิ่งธรรมดา ความเข้าใจจึงแตกต่างกัน

จากความจำ แต่มีความเข้าใจต้องมีพื้นฐานจากการเรียนรู้ ความรู้และความจำก่อน เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้ทำการวิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องที่มีประโยชน์ต่อการทำการวิจัยในครั้งนี้ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้น ทั้งในด้าน พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 สามารถสรุปและพิจารณาได้ว่า กฎหมายควบคุมอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ที่เกิดจากการกระจายอำนาจและการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลางให้กับท้องถิ่นเป็นผู้ถือปฏิบัติและบังคับใช้กับประชาชนในพื้นที่ของท้องถิ่นเอง ซึ่งบริบทของพื้นที่ที่แตกต่างกันย่อมมีผลต่อการศึกษาที่ปรากฏออกมา ย่อมแตกต่างกันออกไป ประกอบด้วยผู้วิจัยหลายท่านยังไม่ได้มองถึงการปฏิบัติงานด้านกฎหมายควบคุมอาคารที่ทำให้เกิดการมีประสิทธิภาพมากนัก ซึ่งมีความสัมพันธ์กับผู้ปฏิบัติงานในด้านการนำองค์กรสู่ความสำเร็จจากการนำนโยบายไปปฏิบัติ ตามนโยบายที่รัฐถ่ายโอนภารกิจให้
7. กรอบแนวคิดในการวิจัย ผู้วิจัยได้ทำการกำหนด ตัวแปรต้น ซึ่งแบ่งเป็น 2 กลุ่มดังนี้ ตัวแปรต้นที่ 1 ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พื้นที่อยู่อาศัย มีแผนการก่อสร้างอาคารในระยะ 5 ปี มีที่ดินเป็นของตนเอง และ ขนาดสมาชิกในครอบครัว ตัวแปรต้นที่ 2 ได้แก่ ช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม อันได้แก่ ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ประชากรภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอไชยชัย จังหวัดนครราชสีมา ในการสร้างแบบทดสอบที่วัดความรู้ โดยใช้แบบทดสอบแบบเลือกตอบแบบสองตัวเลือก มีลักษณะเป็นแบบถูกผิด โดยให้ผู้ตอบเช็คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง คำตอบที่เห็นว่าใช่ และเช็คเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคำตอบที่เห็นว่าไม่ใช่

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การสำรวจความรู้ของประชากรเกี่ยวกับข้อบังคับในการการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร: ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะศึกษาความรู้ ความเข้าใจของประชาชน ในการติดต่อขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา และหาแนวทางการพัฒนาความเข้าใจของประชากรเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เบื้องต้น ในด้านช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้าง อาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีรายละเอียดในขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชากรในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านไร่ บ้านกุศโลบล บ้านท่าอ่าง บ้านท่าอ่าง บ้านดอนพราหมณ์ บ้านท่าอ่าง บ้านหนองเสาเดียว บ้านหนองโสน บ้านหนองไผ่พัฒนา บ้านหนองเสาเดียวใหม่พัฒนา ซึ่งมีประชากรทั้งหมด จำนวน 4,127 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา 10 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านไร่ บ้านกุศโลบล บ้านท่าอ่าง บ้านท่าอ่าง บ้านดอนพราหมณ์ บ้านท่าอ่าง บ้านหนองเสาเดียว บ้านหนองโสน บ้านหนองไผ่พัฒนา บ้านหนองเสาเดียวใหม่พัฒนา ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 354 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เกรจซี่และมอร์แกน ที่ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) โดยแบ่งสัดส่วนของครูตามจำนวนครูของแต่ละสถานศึกษา แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่ที่	บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ไร่	293	25
2	กุดโบสถ์	709	61
3	ท่าอ่าง	38	3
4	ท่าอ่าง	16	1
5	ดอนพราหมณ์	344	30
6	ท่าอ่าง	27	2
7	หนองเสาดิยว	996	85
8	หนองโสน	404	35
9	หนองไผ่พัฒนา	710	61
10	หนองเสาดิยวใหม่พัฒนา	590	51
	รวม	4,127	354

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เป็นแบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเครื่องมือออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พื้นที่อยู่อาศัย มีแผนการก่อสร้างอาคารในระยะ 5 ปี มีที่ดินเป็นของตนเอง และ ขนาดสมาชิกในครอบครัว จำนวน 9 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 3 เป็นแบบทดสอบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำนวน 15 ข้อ

3.3 การดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการและแนวคิดจากตำราที่เกี่ยวข้องกับ พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 บทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำกับดูแล พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เพื่อมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์เนื้อหา โครงสร้างของการวิจัยเพื่อกำหนดแนวทางและหาขอบเขตสำหรับการออกแบบสอบถาม
3. วิเคราะห์ประเด็นคำถามที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
4. ประมวลคำถามที่จะถาม และเรียบเรียงเพื่อสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง
5. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง พิจารณาให้ข้อเสนอแนะ ทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามไปให้ผู้มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญด้านแบบสอบถามตรวจสอบและแนะนำข้อบกพร่อง
7. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามฉบับร่าง นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังต่อไปนี้

1. กำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเดินทางไปยังพื้นที่ในเขตตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา
3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 354 คน พร้อมกับนัดหมายวันเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. ผู้วิจัยติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา คัดเลือกแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จำนวน 340 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.04 ของจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พื้นที่อยู่อาศัย มีแผนการก่อสร้างอาคารในระยะ 5 ปี มีที่ดินเป็นของตนเอง และ ขนาดสมาชิกในครอบครัว โดยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อหาค่าความถี่และร้อยละ
2. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 2 ข้อมูลช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยใช้การ วิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อหาค่าความถี่และร้อยละ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ตอนที่ 3 ข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย โดยใช้การวิเคราะห์เชิงปริมาณ เพื่อหาค่าความถี่และร้อยละ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน คือ (ชูศรี วงษ์รัตน์, 2544)

1.1 ร้อยละ (percentage)

$$\text{percentage} = \frac{f}{n} 100$$

เมื่อ f แทน ความถี่
 n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

1.2 คะแนนเฉลี่ย (mean)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

1.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ $S.D.$ แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum$ แทน ผลรวมคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

Σ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนตัวอย่างทั้งหมด

2. สูตรการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระต่อกัน ของกลุ่มตัวอย่างที่มี 2 กลุ่ม (สุวริย์ ศิริโกภากริมย์, 2546)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}}, \quad df = \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{\frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1}\right]^2}{n_1 - 1} + \frac{\left[\frac{s_2^2}{n_2}\right]^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา การแจกแจงที่ (t – Distribution)
 $\bar{X}_1 -$ แทน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 $,$ แทน ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 $,$ แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 ตามลำดับ
 df แทน ชั้นแห่งความอิสระ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรอิสระที่จำแนกออกเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้วิธีการทดสอบเอฟ (F-test) จากวิธีการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA) โดยใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 261)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}, \quad df = K - 1, N - K$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบ เอฟ (F-Distribution)
 MS_b แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean square between group)
 MS_w แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean square within group)

K แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
 N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

4. การทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ หลังจากพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย ด้วยวิธีการของเซฟเฟ้ (Scheffe' Method) โดยใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 266)

$$F = \frac{(\bar{X}_i - \bar{X}_j)^2}{(k - 1) MS_w \left[\frac{1}{n_i} + \frac{1}{n_j} \right]}$$

เมื่อ F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F-Distribution)
 แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มที่ 1
 แทน ค่าเฉลี่ยของข้อมูลในกลุ่มที่ 1
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
 K แทน จำนวนกลุ่มที่ศึกษา
 n_i แทน จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 1
 n_j แทน จำนวนตัวอย่างในกลุ่มที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การสำรวจความรู้ของประชากรเกี่ยวกับข้อบังคับในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร: ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยได้ทำการ สอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 คน และได้้นำข้อมูลจากแบบ สอบถามมาวิเคราะห์หา ค่าความถี่ และค่าร้อยละและได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางและความเรียง โดย อธิบายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
- 4.4 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย
- 4.5 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามกลุ่ม

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ (F-test)
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที (t-test)
df	แทน	ระดับขั้นเสรี (degree of freedom)
SS	แทน	ผลรวมกำลังสอง
MS	แทน	ผลเฉลี่ยกำลังสอง
$*p \leq 0.05$	แทน	การมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
$p > 0.05$	แทน	ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแสดงผลเป็นความถี่ และร้อยละ เกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พื้นที่อยู่อาศัย มีแผนการก่อสร้างอาคารในระยะ 5 ปี มีที่ดินเป็นของตนเอง และ ขนาดสมาชิกในครอบครัว รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง (n = 340)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	173	50.90
หญิง	167	49.10
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	29	8.50
อายุ 21 - 30 ปี	59	17.40
อายุ 31 – 40 ปี	89	26.20
อายุ 40 ปีขึ้นไป	163	47.90
3. ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	108	31.80
มัธยมศึกษาตอนต้น	64	18.80
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	81	23.80
อนุปริญญา / ปวส.	45	13.20
ปริญญาตรี	36	10.60
สูงกว่าปริญญาตรี	6	1.80
4. อาชีพ		
รับราชการ/พนักงานของรัฐ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	25	7.40
พนักงานบริษัทเอกชน	71	20.90
เกษตรกรรวม	150	44.10
ประกอบธุรกิจส่วนตัว	94	27.60

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	กลุ่มตัวอย่าง (n = 340)	
	จำนวน	ร้อยละ
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	84	24.70
5,000 บาท – 10,000 บาท	155	45.60
10,001 บาท – 20,000 บาท	78	22.90
20,001 บาท ขึ้นไป	23	6.80
6. พื้นที่อยู่อาศัย		
โฉนดที่ดิน	171	50.30
น.ส. 3 ก.	142	41.80
ภบท. 5	18	5.30
ส.ป.ก. 4-01	9	2.60
7. มีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่		
มี	155	45.60
ไม่มี	185	54.40
8. มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือไม่		
มี	239	70.30
ไม่มี	101	29.70
9. ขนาด สมาชิกในครัวเรือน		
1 – 2 คน	45	13.20
3 – 4 คน	177	52.10
5 – 6 คน	70	20.60
ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป	48	14.10

จากตาราง 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 340 คน สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

เมื่อวิเคราะห์เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 รองลงมาเป็น เพศหญิง จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10

เมื่อวิเคราะห์อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุ 40 ขึ้นไป จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 รองลงมา มีอายุ 31 – 40 ปี 89 26.20 จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26.20 อายุ 21 - 30 ปี 59 17.40 จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 และน้อยสุดคือ ต่ำกว่า 20 ปี 29 8.50 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 8.50

เมื่อวิเคราะห์ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช. จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80 มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 อนุปริญญา / ปวส. จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 ปริญญาตรี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 และน้อยสุดคือ สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

เมื่อวิเคราะห์อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรรม จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 รองลงมาคือ ประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 27.60 พนักงานบริษัทเอกชน จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 20.90 และน้อยสุดคือ รับราชการ / พนักงานของรัฐ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 7.40

เมื่อวิเคราะห์รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 บาท – 10,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 รองลงมาคือ ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 24.70 10,001 บาท – 20,000 บาท จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 22.90 และต่ำสุดคือ 20,001 บาท ขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80

เมื่อวิเคราะห์พื้นที่อยู่อาศัยของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีพื้นที่อยู่อาศัยเป็นโฉนดที่ดิน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 รองลงมาคือ น.ส. 3 ก. จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80 ภบท. 5 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 และต่ำสุดคือ ส.ป.ก. 4-01 จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

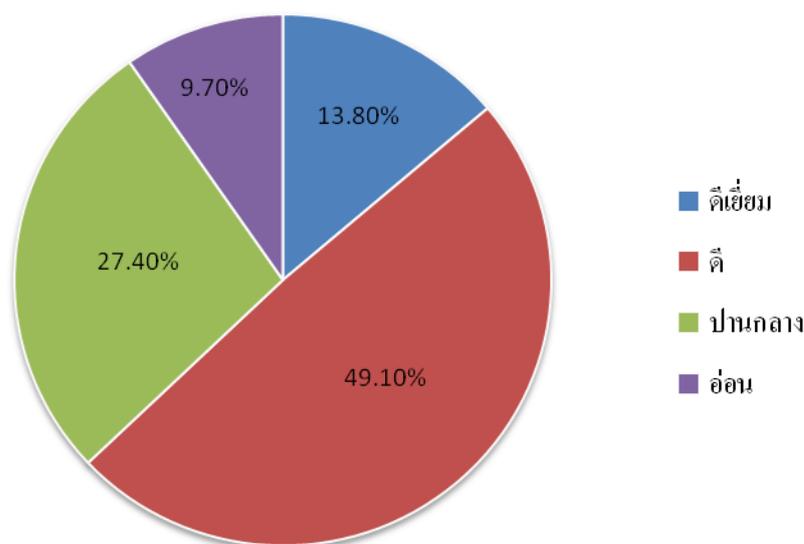
เมื่อวิเคราะห์การมีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่ ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่ ไม่มีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 รองลงมาคือ มีไม่มีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60

เมื่อวิเคราะห์การมีที่ดินเป็นของตนเอง หรือไม่ ผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 70.30 รองลงมาคือ ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70

เมื่อวิเคราะห์ขนาดสมาชิกในครัวเรือน ของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือน 3 – 4 คน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10 รองลงมาคือ 5 – 6 คน จำนวน 70 คน

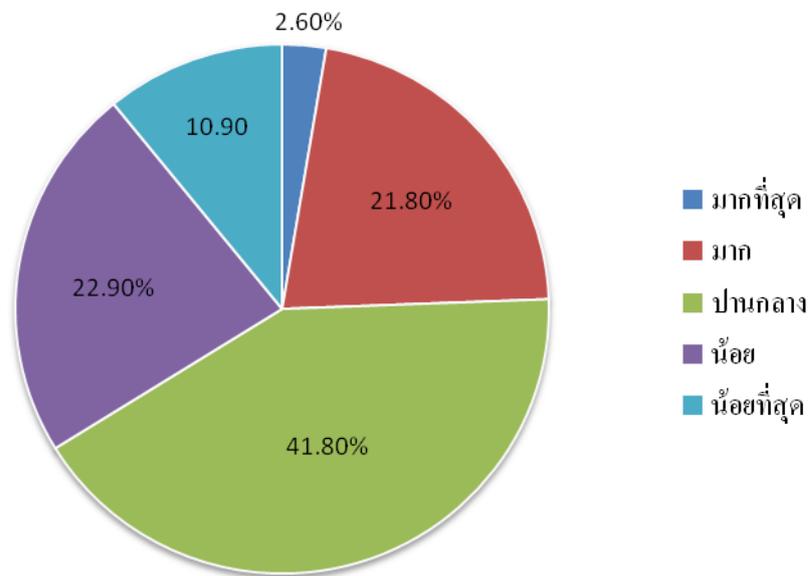
คิดเป็นร้อยละ 20.60 1 – 2 คน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 และตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10

4.3 ช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

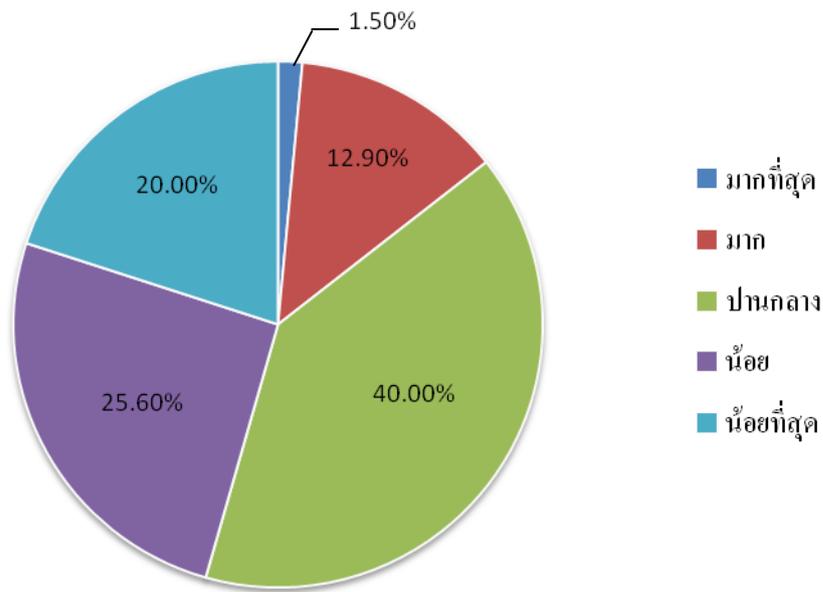
รูปที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการอ่านและเข้าใจภาษา

จากรูปที่ 4.1 การพิจารณาช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำแนกตามระดับการอ่านและเข้าใจภาษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการอ่านและเข้าใจภาษาอยู่ในระดับดี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10 รองลงมาคือ อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 93 คน คิดเป็น ร้อยละ 27.40 ระดับดีเยี่ยม จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 และน้อยที่สุดคือ ระดับอ่อน จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70

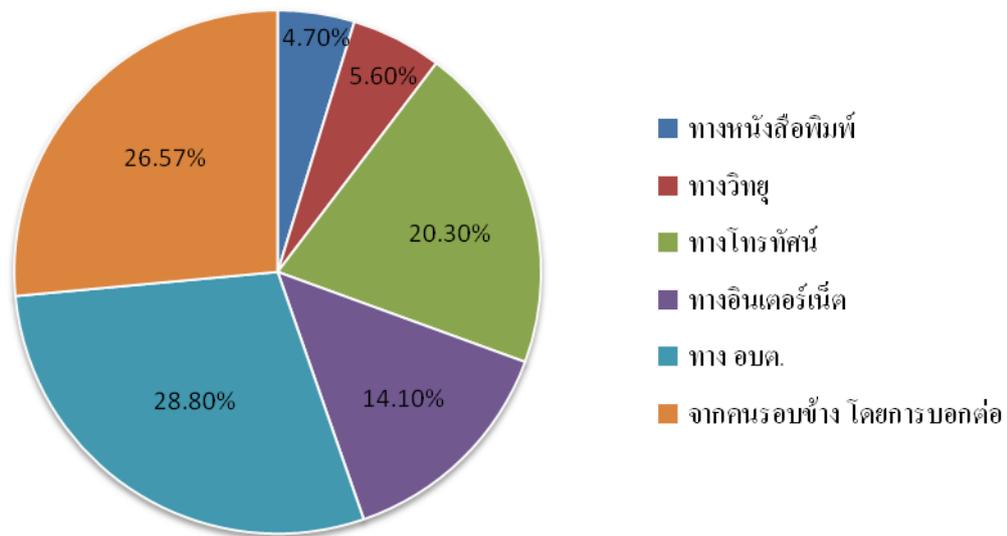
รูปที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความสนใจ คิดตาม ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

จากรูปที่ 4.2 การพิจารณาช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำแนกตามความสนใจคิดตาม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสนใจ คิดตาม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ระดับปานกลาง จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80 รองลงมาคือ ระดับน้อย จำนวน 78 คน คิดเป็น ร้อยละ 22.90 ระดับมาก จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 21.87 ระดับน้อยที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 และน้อยสุดคือ ระดับมาก จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.60

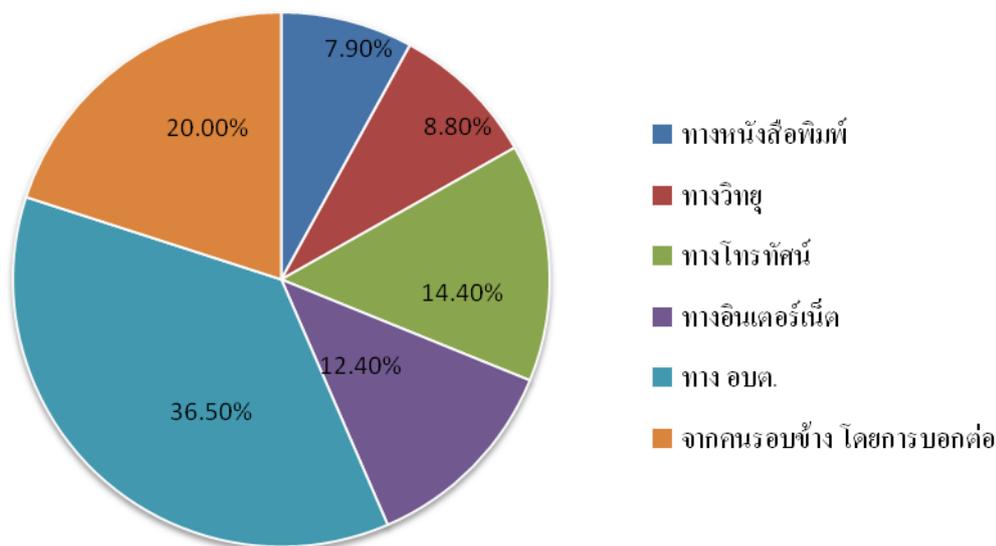
รูปที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

จากรูปที่ 4.3 การพิจารณาช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำแนกตามความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ระดับปานกลาง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาคือ ระดับน้อย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 ระดับน้อยที่สุด จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ระดับมาก จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.90 และน้อยสุดคือ ระดับมากที่สุดจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

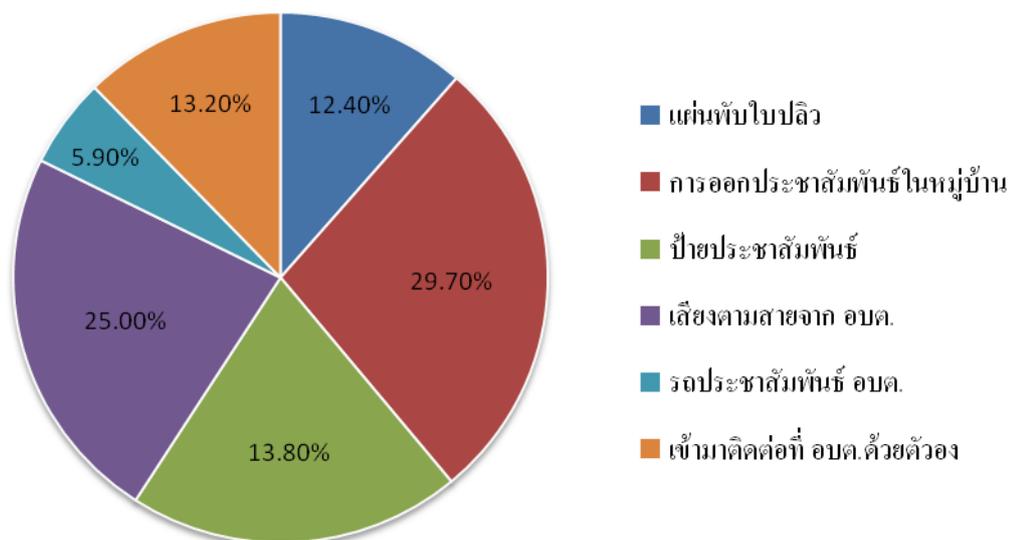
รูปที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

จากรูปที่ 4.4 การพิจารณาช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำแนกตามการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ทาง อบต. จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 รองลงมาคือ จากคนรอบข้าง โดยการบอกต่อ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 26.57 ทางโทรศัพท์ จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 ทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 ทางวิทยุ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60 และต่ำสุดคือ ทางหนังสือพิมพ์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.70

รูปที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่องทางใด สะดวกที่สุด ในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

จากรูปที่ 4.5 การพิจารณาช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำแนกตามช่องทางใด สะดวกที่สุด ในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่า ช่องทาง สะดวกที่สุด ในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 คือ ทาง อปต. จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมาคือ จากคนรอบข้าง โดยการบอกต่อ จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ทางโทรศัพท์ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 14.40 ทางอินเทอร์เน็ต จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 ทางวิทยุ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80 และต่ำสุดคือ ทางหนังสือพิมพ์ จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 7.90

รูปที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามช่องทางใดที่ท่านจะสะดวก และได้รับรู้ถึง ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จาก อบต. มากที่สุด

จากรูปที่ 4.6 การพิจารณาช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำแนกตามช่องทางใดที่ท่านจะสะดวก และได้รับรู้ถึง ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จาก อบต. มากที่สุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เห็นว่าช่องทางที่จะสะดวก และได้รับรู้ถึง ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จาก อบต. มากที่สุด คือ การออกประชาสัมพันธ์ ในหมู่บ้าน จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 รองลงมาคือ เสียงตามสาย จาก อบต. จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ป้ายประชาสัมพันธ์ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 13.80 เข้ามาติดต่อที่ อบต. ด้วยตัวเอง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 13.20 แผ่นพับ ใบปลิว จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 และต่ำสุดคือ รถประชาสัมพันธ์ อบต. จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 5.90

4.4 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถาม ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร

รายการ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
1. “อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานและสิ่งทีสร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้	272 (80.00)	68 (20.00)
2. การจะก่อสร้างอาคารใด ๆ ต้องได้รับการอนุญาตจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนทำการก่อสร้าง	279 (82.10)	61 (17.90)
3. อาคาร บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว ขนาด 80.00 ตารางเมตรไม่ต้องขออนุญาตก่อสร้างอาคารก่อน เพราะไม่ถือว่าเป็นอาคารเข้าข่ายต้องขออนุญาตก่อสร้าง	143 (42.10)	197 (57.90)
4. ห้องแถว มีตั้งแต่ 5 ห้อง ขึ้นไป จึงเรียกว่า “อาคารห้องแถว”	96 (28.20)	244 (71.80)
5. อาคาร ที่มีช่องเปิด หรือหน้าต่าง ต้องมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินของผู้อื่น ไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร	259 (76.20)	81 (23.80)
6. ผู้อำนวยการกองช่าง เป็นผู้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (ใบ อ.1)	91 (26.80)	249 (73.20)
7. ป้าย ขนาด ตั้งแต่ 500 ตารางเซนติเมตร ถือว่าเป็นอาคาร	183 (53.80)	157 (46.20)
8. จำนวนแบบแปลนอาคาร ใช้ในการยื่นประกอบการขออนุญาตก่อสร้างมี จำนวนทั้งสิ้น 2 ชุด	117 (34.40)	223 (65.60)
9. แบบแปลนยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่เกิน 150.00 ตารางเมตร อนุโลมให้มีเฉพาะ แผนที่สังเขปและผังบริเวณได้	234 (68.80)	106 (31.20)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)

จากตารางที่ 4.2 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ.ควบคุมอาคาร ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 340 คน ในภาพรวม พบว่ามีผู้ตอบแบบสอบถาม ถูกต้อง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 54.71 ส่วนข้อที่ตอบผิด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 45.29 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อคำถามที่ 1 “อาคาร” หมายความว่า ดึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงาน และสิ่งที่สร้างขึ้นอย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 272 คน คิดเป็นร้อยละ 80.00 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00

ข้อคำถามที่ 2 การจะก่อสร้างอาคารใด ๆ ต้องได้รับการอนุญาตจาก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อนทำการก่อสร้าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 82.10 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 17.90

ข้อคำถามที่ 3 อาคาร บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว ขนาด 80.00 ตารางเมตรไม่ต้องขออนุญาตก่อสร้างอาคารก่อน เพราะไม่ ถือเป็นอาคารเข้าข่ายต้องขออนุญาตก่อสร้าง ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 57.90 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 42.10

ข้อคำถามที่ 4 ห้องแถว มีตั้งแต่ 5 ห้อง ขึ้นไป จึงเรียกว่า “อาคารห้องแถว” ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 244 คน คิดเป็นร้อยละ 71.80 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80

ข้อคำถามที่ 5 อาคาร ที่มีช่องเปิด หรือหน้าต่าง ต้องมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินของผู้อื่น ไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร ผู้ตอบแบบ สอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 259 คน คิดเป็นร้อยละ 76.20 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 23.80

ข้อคำถามที่ 6 ผู้อำนวยการกองช่าง เป็นผู้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (ใบ อ.1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 249 คน คิดเป็นร้อยละ 73.20 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 26.80

ข้อคำถามที่ 7 ป้าย ขนาด ตั้งแต่ 500 ตารางเซนติเมตร ถือเป็นอาคาร ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 53.80 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 46.20

ข้อคำถามที่ 8 จำนวนแบบแปลนอาคาร ใช้ในการยื่นประกอบการขออนุญาตก่อสร้างมีจำนวนทั้งสิ้น 2 ชุด ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40

ข้อคำถามที่ 9 แบบแปลนยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่เกิน 150.00 ตารางเมตร อนุโลมให้มีเฉพาะ แผนที่สังเขปและผังบริเวณได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 68.80 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 31.20

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถาม ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร

รายการ	ตอบถูก จำนวน (ร้อยละ)	ตอบผิด จำนวน (ร้อยละ)
1. อัตราค่าธรรมเนียมใบ อนุญาตก่อสร้างอาคาร (ใบ อ.1) ใบละ 50 บาท	98 (28.80)	242 (71.20)
2. การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาเอกสารสิทธิ์ที่ดิน อย่างละ 1 ชุด ประกอบการยื่นขออนุญาต ด้วย	253 (74.40)	87 (25.60)
3. กรณี ที่ดินที่จะขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มิได้เป็นที่ดินของตนเอง ไม่ต้องแนบหนังสือยินยอมให้ก่อสร้างอาคารในที่ดิน ก็ได้	179 (52.60)	161 (47.40)
4. เมื่อได้ยื่นเอกสาร แบบแปลน เพื่อทำการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร กับหน่วยงานท้องถิ่นแล้วสามารถก่อสร้างอาคารได้เลย โดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อน เพราะถือว่าได้ ติดต่อขออนุญาตก่อสร้างอาคารเป็นที่เรียบร้อยแล้วก่อสร้างอาคารในที่ดิน ก็ได้	145 (42.60)	195 (57.40)
รวม	169 (49.70)	171 (50.30)

จากตารางที่ 4.3 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 340 คน ในภาพรวม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม ถูกต้อง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 ส่วนข้อที่ตอบผิด จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อคำถามที่ 1 อัตราค่าธรรมเนียมใบ อนุญาตก่อสร้างอาคาร (ใบ อ.1) ใบละ 50 บาท ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 242 คน คิดเป็นร้อยละ 71.20 และ ตอบว่า “ ไม่ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80

ข้อคำถามที่ 2 การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาเอกสารสิทธิ์ที่ดิน อย่างละ 1 ชุด ประกอบการยื่นขออนุญาตด้วย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 253 คน คิดเป็นร้อยละ 74.40 และ ตอบว่า “ ไม่ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60

ข้อคำถามที่ 3 กรณี ที่ดินที่จะขออนุญาตก่อสร้างอาคาร มิได้เป็นที่ดินของตนเอง ไม่ต้องแนบหนังสือยินยอมให้ก่อสร้างอาคารในที่ดินก็ได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ ไม่ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 179 คน คิดเป็นร้อยละ 52.60 และ ตอบว่า “ ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 47.40

ข้อคำถามที่ 4 เมื่อได้ยื่นเอกสาร แบบแปลน เพื่อทำการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร กับหน่วยงานท้องถิ่นแล้วสามารถก่อสร้างอาคารได้เลย โดยไม่ต้องได้รับใบอนุญาตก่อน เพราะถือว่า ได้ติดต่อขออนุญาตก่อสร้างอาคารเป็นที่เรียบร้อยแล้วก่อสร้างอาคารในที่ดิน ก็ได้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 และ ตอบว่า “ ไม่ใช่ ” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ตอบคำถาม ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับบทลงโทษ

รายการ	ตอบถูก	ตอบผิด
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)
1. ผู้ใดฝ่าฝืน ก่อสร้างอาคาร ก่อนได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ	232 (68.20)	108 (31.80)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

รายการ	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (ร้อยละ)		จำนวน (ร้อยละ)	
2. ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร สามารถโอนแก่ผู้อื่นได้ หากผู้นั้นจะทำการปลูกสร้างอาคารแบบเดียวกัน	223 (65.60)		117 (34.40)	
รวม	228 (67.06)		112 (32.94)	

จากตารางที่ 4.4 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 340 คน ในภาพรวม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม ถูกต้อง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 67.06 ส่วนข้อที่ตอบผิด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 32.94 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อคำถามที่ 1 ผู้ใดฝ่าฝืน ก่อสร้างอาคาร ก่อนได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 232 คน คิดเป็นร้อยละ 68.20 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80

ข้อคำถามที่ 2 ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร สามารถโอนแก่ผู้อื่นได้ หากผู้นั้นจะทำการปลูกสร้างอาคารแบบเดียวกัน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ตอบว่า “ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ผิด) จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 65.60 และ ตอบว่า “ไม่ใช่” (ซึ่งเป็นคำตอบที่ถูกต้อง) จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 34.40

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามเพศ

เพศ	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
ชาย	95 (54.91)	78 (45.09)	86 (49.71)	87 (50.29)	108 (62.43)	65 (37.57)	173 (100.00)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

เพศ	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
หญิง	91 (54.49)	76 (45.51)	83 (49.70)	84 (50.30)	120 (71.86)	47 (28.14)	167 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.5 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามเพศ พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่เป็นผู้ชาย โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 95 คน (ร้อยละ 54.91) ส่วนด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่เป็นผู้ชาย โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 86 คน (ร้อยละ 49.71) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่เป็นผู้หญิง โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 120 คน (ร้อยละ 71.86)

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอายุ

อายุ	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
ต่ำกว่า 20 ปี	14 (48.28)	15 (51.72)	14 (48.28)	15 (51.72)	13 (48.83)	16 (55.17)	29 (100.00)
อายุ 21 - 30 ปี	34 (57.63)	25 (42.37)	29 (49.15)	30 (50.85)	42 (71.19)	17 (28.81)	59 (100.00)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

อายุ	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
อายุ 31 – 40 ปี	51 (57.30)	38 (42.70)	47 (52.81)	42 (47.19)	64 (71.91)	25 (20.09)	89 (100.00)
อายุ 40 ปีขึ้นไป	87 (53.37)	76 (46.63)	79 (48.47)	84 (51.53)	109 (66.87)	54 (33.23)	163 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.6 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอายุ พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 87 คน (ร้อยละ 53.37) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 79 คน (ร้อยละ 48.47) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 109 คน (ร้อยละ 66.87)

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
ประถมศึกษา	56 (51.85)	52 (48.15)	51 (47.22)	57 (52.78)	70 (64.81)	38 (35.19)	108 (100.00)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
มัธยมศึกษาตอนต้น	34 (53.13)	30 (46.87)	32 (50.00)	32 (50.00)	41 (64.06)	23 (39.94)	64 (100.00)
มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	45 (55.56)	36 (44.44)	40 (49.38)	41 (50.62)	54 (66.67)	27 (33.33)	81 (100.00)
อนุปริญญา / ปวส.	26 (57.78)	19 (42.22)	22 (48.89)	23 (51.11)	34 (75.56)	11 (24.44)	45 (100.00)
ปริญญาตรี	22 (61.11)	14 (38.89)	20 (55.56)	16 (44.44)	25 (69.44)	11 (30.56)	36 (100.00)
สูงกว่าปริญญาตรี	3 (50.00)	3 (50.00)	4 (66.67)	2 (33.33)	4 (66.67)	2 (33.33)	6 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.7 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 56 คน (ร้อยละ 51.85) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 51 คน (ร้อยละ 47.22) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 70 คน (ร้อยละ 64.81)

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
รับราชการ/ พนักงานของรัฐ / พนักงานรัฐวิสาหกิจ	14 (56.00)	11 (44.00)	13 (52.00)	12 (48.00)	20 (80.00)	5 (20.00)	25 (100.00)
พนักงาน บริษัทเอกชน	41 (57.75)	30 (42.25)	35 (49.30)	36 (50.70)	48 (67.61)	23 (32.39)	71 (100.00)
เกษตรกร	78 (52.00)	72 (48.00)	75 (50.00)	75 (50.00)	97 (64.67)	53 (35.33)	150 (100.00)
ประกอบธุรกิจ ส่วนตัว	53 (56.38)	41 (43.62)	46 (48.94)	48 (51.06)	63 (67.02)	31 (32.98)	94 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.8 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 78 คน (ร้อยละ 52.00) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 75 คน (ร้อยละ 50.00) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ในพรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกร โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 97 คน (ร้อยละ 64.67)

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
ต่ำกว่า 5,000 บาท	44 (52.38)	40 (47.62)	43 (51.19)	41 (48.81)	54 (64.29)	30 (35.71)	84 (100.00)
5,000 บาท – 10,000 บาท	86 (55.48)	69 (44.52)	74 (47.74)	81 (52.26)	104 (67.10)	51 (32.90)	155 (100.00)
10,001 บาท – 20,000 บาท	43 (55.13)	35 (44.87)	40 (51.28)	38 (48.72)	55 (70.51)	23 (29.49)	78 (100.00)
20,001 บาท ขึ้นไป	13 (56.52)	10 (43.48)	12 (52.17)	11 (47.83)	15 (65.22)	8 (34.78)	23 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.9 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีรายได้ 5,000 บาท – 10,000 บาท โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 86 คน (ร้อยละ 55.48) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีรายได้ 5,000 บาท – 10,000 บาท โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 74 คน (ร้อยละ 47.74) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ในพรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีรายได้ 5,000 บาท – 10,000 บาท โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 104 คน (ร้อยละ 67.10)

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ
บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

พื้นที่อยู่อาศัย	ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับขั้นตอนการ ยื่นขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับ บทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
โฉนดที่ดิน	94 (54.97)	77 (45.03)	87 (50.88)	84 (49.12)	113 (66.08)	58 (33.92)	171 (100.00)
น.ส. 3 ก.	77 (54.23)	65 (45.77)	67 (47.18)	75 (52.82)	98 (69.01)	43 (30.99)	142 (100.00)
ภบท. 5	10 (55.56)	8 (44.44)	10 (55.56)	8 (44.44)	12 (66.67)	6 (33.33)	18 (100.00)
ส.ป.ก. 4-01	5 (55.56)	4 (44.44)	5 (55.56)	4 (44.44)	5 (55.56)	4 (44.44)	9 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.10 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ
บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ
พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีพื้นที่อยู่อาศัยเป็นโฉนดที่ดิน โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน
94 คน (ร้อยละ 54.97) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้
ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีพื้นที่อยู่อาศัยเป็นโฉนดที่ดิน โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 87 คน
(ร้อยละ 50.88) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ในพรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วน
ใหญ่ คือ ผู้ที่มีพื้นที่อยู่อาศัยเป็นโฉนดที่ดิน โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 113 คน (ร้อยละ 66.08)

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่

มีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่	ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับขั้นตอนการ ยื่นขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับ บทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
มี	84 (54.19)	71 (45.81)	70 (45.16)	85 (54.84)	105 (67.74)	50 (32.26)	155 (100.00)
ไม่มี	102 (55.14)	83 (44.86)	99 (53.51)	86 (46.49)	123 (66.49)	62 (33.51)	185 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.11 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่ พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ไม่มีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 102 คน (ร้อยละ 55.14) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอน การยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ไม่มีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 99 คน (ร้อยละ 53.51) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่ไม่มีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี โดยตอบ คำถามถูกต้อง จำนวน 123 คน (ร้อยละ 66.49)

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ
บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตาม มีที่ดินเป็นของตนเองหรือไม่

มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือไม่	ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับขั้นตอนการ ยื่นขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับ บทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
มี	132 (55.23)	107 (44.77)	121 (50.63)	118 (49.37)	161 (67.36)	78 (32.64)	239 (100.00)
ไม่มี	54 (53.47)	47 (46.53)	48 (47.52)	53 (52.48)	67 (66.34)	34 (33.66)	101 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.12 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ
บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีที่ดินเป็นของตนเองหรือไม่ พบว่า ด้านความรู้
ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีที่ดินเป็นของตนเอง โดยตอบคำถามถูกต้อง
จำนวน 132 คน (ร้อยละ 55.32) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้าง
อาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีที่ดินเป็นของตนเอง โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 121 คน
(ร้อยละ 50.63) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ในพรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วน
ใหญ่ คือ ผู้ที่มีที่ดินเป็นของตนเอง โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 161 คน (ร้อยละ 67.63)

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามขนาดสมาชิกในครัวเรือน

ขนาดสมาชิกใน ครัวเรือน	ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร		ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับขั้นตอนการ ยื่นขออนุญาต ก่อสร้างอาคาร		ด้านความรู้เกี่ยวกับ บทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร		รวม
	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	ตอบถูก	ตอบผิด	
1 – 2 คน	24 (53.33)	21 (46.67)	22 (48.89)	23 (51.11)	26 (57.78)	19 (42.22)	45 (100.00)
3 – 4 คน	96 (54.24)	81 (45.76)	85 (48.02)	92 (51.98)	122 (68.93)	55 (31.07)	177 (100.00)
5 – 6 คน	40 (57.14)	30 (42.86)	37 (52.86)	33 (47.14)	48 (68.57)	22 (31.43)	70 (100.00)
ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป	26 (54.17)	22 (45.83)	25 (52.08)	23 (47.92)	32 (66.67)	16 (33.33)	48 (100.00)
รวม	186 (54.71)	154 (45.29)	169 (49.70)	171 (50.30)	228 (67.06)	112 (32.94)	382 (100.00)

จากตารางที่ 4.13 แสดงความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และ บทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามขนาดสมาชิกในครัวเรือน พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ผู้ที่มีความรู้ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 96 คน (ร้อยละ 54.24) ส่วน ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ ผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 85 คน (ร้อยละ 48.02) และ ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ในพรบ. ควบคุมอาคาร ผู้ที่มีความรู้ ส่วนใหญ่ คือ ผู้ที่มีสมาชิกในครัวเรือน 3-4 คน โดยตอบคำถามถูกต้อง จำนวน 122 คน (ร้อยละ 68.93)

4.5 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามกลุ่ม

การเปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามกลุ่ม โดยตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ใช้สถิติค่าที (t-test) ชนิดเป็นอิสระแก่กันทำการทดสอบ ส่วนตัวแปรที่มี 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้ค่าสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) และการทดสอบรายคู่ตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) มีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามเพศ

รายการ	ชาย (n = 173)		หญิง (n = 167)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	0.55	0.14	0.54	0.13	0.86	0.39
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	0.49	0.26	0.49	0.26	0.15	0.87
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษในพรบ. ควบคุมอาคาร	0.62	0.35	0.71	0.30	-2.69	0.007*
รวม	0.54	0.13	0.55	0.11	0.27	0.78

* $p \leq 0.05$

จากตาราง 4.14 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวมมีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร กลุ่มเพศหญิงมีความรู้มากกว่ากลุ่มเพศชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอายุ

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.231	3	0.077	3.835	0.010*
	ภายในกลุ่ม	6.733	336	0.020		
	รวม	6.963	339			
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.206	3	0.069	0.978	0.403
	ภายในกลุ่ม	23.602	336	0.070		
	รวม	23.808	339			
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	1.447	3	0.482	4.429	0.005*
	ภายในกลุ่ม	36.579	336	0.109		
	รวม	38.026	339			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.248	3	0.083	5.367	0.001*
	ภายในกลุ่ม	5.180	336	0.015		
	รวม	5.428	339			

* $p \leq 0.05$

จากตาราง 4.15 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอไชย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวมมีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ใน พรบ. ควบคุมอาคาร และด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อตรวจพบนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยการทดสอบตามวิธีการของเชฟเฟ่ (Scheffe' Method) ได้ผล ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ทำอ่าง ตำบลทำอ่าง อำเภอโซคัชชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ

ความรู้เบื้องต้นของ กฎหมายควบคุมอาคาร		ต่ำกว่า 20 ปี	อายุ 21-30 ปี	อายุ 31-40 ปี	อายุ 40 ปีขึ้นไป
ด้านความรู้ทั่วไป					
เกี่ยวกับ พรบ. ควบคุม					
อาคาร	$\bar{X}$	0.51	0.57	0.57	0.52
ต่ำกว่า 20 ปี	0.51	-	0.368	0.260	0.994
อายุ 21-30 ปี	0.57	-	-	0.999	0.163
อายุ 31-40 ปี	0.57	-	-	-	0.05*
อายุ 40 ปีขึ้นไป	0.52	-	-	-	-
ด้านความรู้เกี่ยวกับบท					
กำหนดโทษใน พรบ.					
ควบคุมอาคาร	$\bar{X}$	0.46	0.70	0.71	0.66
ต่ำกว่า 20 ปี	0.46	-	0.019*	0.007*	0.026*
อายุ 21-30 ปี	0.70	-	-	0.998	0.924
อายุ 31-40 ปี	0.71	-	-	-	0.787
อายุ 40 ปีขึ้นไป	0.66	-	-	-	-
ในภาพรวม	$\bar{X}$	0.49	0.56	0.58	0.53
ต่ำกว่า 20 ปี	0.49	-	0.109	0.012*	0.521
อายุ 21-30 ปี	0.56	-	-	0.844	0.414
อายุ 31-40 ปี	0.58	-	-	-	0.023
อายุ 40 ปีขึ้นไป	5.53	-	-	-	-

* $p \leq 0.05$

จากตาราง 4.16 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มที่มีอายุต่างกัน มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย กลุ่มอายุ 31-40 ปี มีความรู้มากกว่า กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร กลุ่มอายุ 31-40 ปี มีความรู้มากกว่ากลุ่มอายุ 40

ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษใน พรบ. ควบคุมอาคาร กลุ่มอายุต่ำกว่า 20 ปี มีความรู้ต่ำกว่า กลุ่มอายุ 21-30 ปี กลุ่มอายุ 31-40 ปี และ กลุ่มอายุ 40 ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.17 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามระดับการศึกษา

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.208	5	0.042	2.058	0.070
	ภายในกลุ่ม	6.755	334	0.020		
	รวม	6.963	339			
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอน การยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.095	5	0.019	0.267	0.931
	ภายในกลุ่ม	23.713	334	0.071		
	รวม	23.808	339			
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ในพรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.365	5	0.073	0.648	0.663
	ภายในกลุ่ม	37.660	334	0.113		
	รวม	38.026	339			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.149	5	0.030	1.886	0.096
	ภายในกลุ่ม	5.279	334	0.016		
	รวม	5.428	339			

จากตาราง 4.17 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่ามีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.18 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามอาชีพ

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.136	3	0.045	2.238	0.084
	ภายในกลุ่ม	6.827	336	0.020		
	รวม	6.963	339			
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	.020	3	0.007	0.094	0.963
	ภายในกลุ่ม	23.788	336	0.071		
	รวม	23.808	339			
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษในพรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.387	3	0.129	1.151	0.329
	ภายในกลุ่ม	37.639	336	0.112		
	รวม	38.026	339			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.070	3	0.023	1.461	0.225
	ภายในกลุ่ม	5.358	336	0.016		
	รวม	5.428	339			

จากตาราง 4.18 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน พบว่ามีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.19 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.209	3	0.070	3.471	0.016*
	ภายในกลุ่ม	6.754	336	0.020		
	รวม	6.963	339			

ตารางที่ 4.19 ต่อ

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.117	3	0.039	0.552	0.647
	ภายในกลุ่ม	23.691	336	0.071		
	รวม	23.808	339			
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษในพรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	.120	3	0.040	0.356	0.785
	ภายในกลุ่ม	37.905	336	0.113		
	รวม	38.026	339			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.059	3	0.020	1.231	0.298
	ภายในกลุ่ม	5.369	336	0.016		
	รวม	5.428	339			

* $p \leq 0.05$

จากตาราง 4.19 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอไชย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เมื่อตรวจพบนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยการทดสอบตามวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method) ได้ผล ดังตารางที่ 4.20

ตารางที่ 4.20 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ความรู้เบื้องต้นของ กฎหมายควบคุมอาคาร		ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 บาท – 10,000 บาท	10,001 บาท – 20,000 บาท	20,001 บาท ขึ้นไป
ด้านความรู้ทั่วไป					
เกี่ยวกับ พรบ. ควบคุม					
อาคาร	$\bar{X}$	0.50	0.55	0.55	0.60
ต่ำกว่า 5,000 บาท	0.50	-	0.12	0.25	0.04*
5,000 บาท – 10,000 บาท	0.55	-	-	1.00	0.50
10,001 บาท – 20,000 บาท	0.55	-	-	-	0.53
20,001 บาท ขึ้นไป	0.60	-	-	-	-

* $p \leq 0.05$

จากตาราง 4.20 พบว่า ในภาพรวม กลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ย ต่อเดือนต่างกัน มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ในด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร กลุ่มที่มีรายได้ 20,001 บาท ขึ้นไป มีความรู้มากกว่า กลุ่มที่มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.21 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.032	3	0.011	0.514	0.673
	ภายในกลุ่ม	6.931	336	0.021		
	รวม	6.963	339			

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.175	3	0.058	0.829	0.479
	ภายในกลุ่ม	23.633	336	0.070		
	รวม	23.808	339			
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษในพรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.365	3	0.122	1.084	0.356
	ภายในกลุ่ม	37.661	336	0.112		
	รวม	38.026	339			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.041	3	0.014	0.851	0.467
	ภายในกลุ่ม	5.387	336	0.016		
	รวม	5.428	339			

จากตาราง 4.21 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีพื้นที่อยู่อาศัยต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.22 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่

รายการ	มี (n = 155)		ไม่มี (n = 185)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	0.54	0.14	0.55	0.13	-0.43	06.6
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	0.45	0.24	0.53	0.27	-2.80	0.00*
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษในพรบ. ควบคุมอาคาร	0.67	0.33	0.66	0.33	0.25	0.79
รวม	0.53	0.12	0.56	0.13	-1.75	0.08

*p ≤ 0.05

จากตาราง 4.22 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอ โขคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี หรือไม่ ต่างกัน ในภาพรวมมีความรู้ เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร กลุ่มที่ไม่มีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี มีความรู้มากกว่ากลุ่มที่มีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.23 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนด โทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามมีที่ดินเป็นของตนเองหรือไม่

รายการ	มี (n = 239)		ไม่มี (n = 101)		t	p
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	0.55	0.14	0.53	0.14	0.76	0.44
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการ ยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	0.50	0.27	0.47	0.25	0.84	0.40
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษ ในพรบ. ควบคุมอาคาร	0.67	0.33	0.65	0.34	0.38	0.70
รวม	0.55	0.12	0.53	0.12	1.12	0.26

จากตาราง 4.23 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอ โขคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีที่ดินเป็นของตนเองหรือไม่ต่างกัน ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.24 เปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนด โทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามขนาดสมาชิกในครัวเรือน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.024	3	0.008	0.384	0.765
	ภายในกลุ่ม	6.939	336	0.021		
	รวม	6.963	339			

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p
ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.070	3	0.023	0.329	0.804
	ภายในกลุ่ม	23.738	336	0.071		
	รวม	23.808	339			
ด้านความรู้เกี่ยวกับบทกำหนดโทษในพรบ. ควบคุมอาคาร	ระหว่างกลุ่ม	0.553	3	0.184	1.654	0.177
	ภายในกลุ่ม	37.472	336	0.112		
	รวม	38.026	339			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.046	3	0.015	0.959	0.412
	ภายในกลุ่ม	5.382	336	0.016		
	รวม	5.428	339			

จากตาราง 4.24 ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอไชย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีขนาดสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน ในภาพรวมและรายด้านทุกด้านมีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมายไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การสำรวจความรู้ของประชากรเกี่ยวกับข้อบังคับในการการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร: ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา การวิจัยเป็นการศึกษาเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 การศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามปรากฏผลดังนี้ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 340 คน ที่ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็น เพศชาย จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 50.90 โดยมีอายุ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 มีการศึกษาระดับประถมศึกษา จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ 31.80 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 บาท – 10,000 บาท จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 45.60 มีพื้นที่อยู่อาศัยเป็น โฉนดที่ดิน จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30 แต่ส่วนใหญ่ไม่มีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี จำนวน 185 คน คิดเป็นร้อยละ 54.40 ขณะที่ มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 70.30 และมีสมาชิกในครัวเรือน 3 – 4 คน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 52.10

5.1.2 ช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

ช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 โดยส่วนใหญ่มีระดับการอ่านและเข้าใจภาษาอยู่ในระดับดี จำนวน 167 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10 มีความสนใจติดตาม ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ระดับปานกลาง จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 41.80 มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ระดับปานกลาง จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 ได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ทาง อบต. จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 โดยเห็นว่าช่องทาง สะดวกที่สุด ในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 คือ ทาง อบต. จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 และเห็นว่าช่องทางที่จะสะดวก และได้รับรู้ถึง ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จาก อบต. มากที่สุด คือ การออกประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน จำนวน 101 คน คิดเป็น ร้อยละ 29.70 แสดงให้เห็นว่า ประชากร มีการอ่านและเข้าใจภาษาดี แต่ยังไม่ค่อยติดตามข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการขอ

อนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 เท่าที่ควร แต่อย่างไรก็ตาม ประชากรยังให้ความสำคัญในการที่จะใช้ อบต. เป็นช่องทางในการหาความรู้ และได้รับความรู้จากการประชาสัมพันธ์ ของ อบต. ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ต้องมีการพัฒนาการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ ในการให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายควบคุม อาคาร พ.ศ. 2522 และควรมีการปรับปรุงรถประชาสัมพันธ์ของ อบต. ในการออกประชาสัมพันธ์ให้กับประชากรได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522

5.1.3 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย

1. ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ พรบ.ควบคุมอาคาร ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 340 คน ในภาพรวม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม ถูกต้อง จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 54.71 ส่วนข้อที่ตอบผิด จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 45.29
2. ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 340 คน ในภาพรวม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม ถูกต้อง จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 49.70 ส่วนข้อที่ตอบผิด จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 50.30
3. ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับขั้นตอนการยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 340 คน ในภาพรวม พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถาม ถูกต้อง จำนวน 228 คน คิดเป็นร้อยละ 67.06 ส่วนข้อที่ตอบผิด จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 32.94

5.1.4 ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำแนกตามกลุ่ม

ผลการเปรียบเทียบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย สรุปได้ดังนี้

1. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีเพศต่างกัน ในภาพรวมมีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน
2. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอายุต่างกัน ในภาพรวมมีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร

- พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
3. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
  4. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีอาชีพต่างกัน ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
  5. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ในภาพรวม มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
  6. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีพื้นที่อยู่อาศัยต่างกัน ในภาพรวม มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
  7. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีแผนการปลูกสร้างภายใน 5 ปี หรือไม่ ต่างกัน ในภาพรวมมีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
  8. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีที่ดินเป็นของตนเองหรือไม่ต่างกัน ในภาพรวม พบว่ามีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
  9. ประชากรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ที่มีขนาดสมาชิกในครัวเรือนต่างกัน ในภาพรวม มีความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5.2 ข้อเสนอแนะ

- 5.2.1 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรมีการพัฒนาปรับปรุงสื่อการประชาสัมพันธ์ความรู้ เกี่ยวกับกฎหมาย ควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ที่ประชากรสามารถเข้าถึงและเข้าใจง่ายยิ่งขึ้นอีกทั้งข้อความ เนื้อหาต้องใช้ข้อความที่ง่าย ชัดเจน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ผ่านสื่อต่างๆ ให้ประชากร ได้รับรู้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง
- 5.2.2 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรพัฒนาข้อมูลข่าวสารและความรู้ เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ให้ ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป โดยเฉพาะช่องทางการสื่อสารทางด้าน วิทยุ และ หนังสือพิมพ์ โดย เน้นการให้ความรู้ไปยังประชากรที่มีกลุ่มอาชีพต่างๆ ในชุมชนให้ทั่วถึง
- 5.2.3 องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง ตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ควรเน้นให้มีการดำเนินการให้ความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษในการฝ่าฝืนกฎหมาย เนื่องจากผลการศึกษาพบว่าประชากรมีความรู้ความเข้าใจในระดับปานกลางเท่านั้น โดยผลการศึกษานี้สามารถบ่งชี้ได้ว่าในการรณรงค์ให้ความรู้ควรเน้นเรื่องใด และกลุ่มใดเป็นพิเศษ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2547) “กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ องค์การบริหารส่วนตำบล” กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย.
- จรัสศักดิ์ พยุงวงศ์. (2550) “ความคิดเห็นของเจ้าของอาคารที่มีต่อการปฏิบัติตามกฎหมายควบคุมอาคาร ของเทศบาลเมืองคลองหลวง” รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ชาญชัย บุตรแสบโคตร. (2547) “ การศึกษาการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร: ศึกษาเฉพาะกรณี เทศบาลตำบลหัวขวาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม” วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2549) “การปกครองท้องถิ่นไทย” กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่นกรมการปกครอง.
- ทวี พันธธุาสีภูงษ์. (2537) “การปกครองท้องถิ่น” มหาสารคาม: วิทยาลัยครูมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537) “การพัฒนาการสอน” กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2543) “การวิจัย การวัดและประเมินผล รวมบทความ” กรุงเทพฯ: พิมพ์ครั้งที่ 2. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- _____. (2540) “ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์” กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. (2540) “ทัศนคติการวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย” กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ประลอง ครูทน้อย. (2539) “ผลการอ่านซ้ำที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ อัตราความเร็ว และการจำคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา” วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พรชัย เทพปัญญา. (2541) “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาประชาธิปไตย : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาลและสุขาภิบาล” รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- พิรลิตธีร์ คำนวนศิลป์. (2543) “การปกครองท้องถิ่น” กรุงเทพฯ: สตาร์การพิมพ์.
- พูนศักดิ์ วาณิชวิเศษกุล. (2532) “การปกครองท้องถิ่นและพื้นฐานการพัฒนาประชาธิปไตย : กรณีศึกษา สภาตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านม่วง จังหวัดสกลนคร” สารนิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ไพศาล หวังพานิช. (2526) “การวัดผลการศึกษา” กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2544) “เอกสารการสอน : ชุดวิชาการบริหารราชการไทย หน่วยที่ 1-8” พิมพ์ครั้งที่ 19. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มะลิวัลย์ โกสุมภ์. (2554) “ปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ของเจ้าพนักงานท้องถิ่น” วิทยานิพนธ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี.
- ลิขิต ชีร์เวคิน. (2548) “วิวัฒนาการการเมืองการปกครองไทย” พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สถาบันดำรงราชานุภาพและกองวิชาการและแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กรมการปกครอง. (2540) “รายงานการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบล” กรุงเทพฯ: กรมการปกครอง.
- สมพงษ์ เกษมสิน. (2532) “การบริหาร” พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2536) “ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์: หลักการหาความรู้ วิธีดำเนินการวิจัยวิเคราะห์ข้อมูล และเขียนรายงาน” หจก. ขอนแก่นการพิมพ์.
- สมุทร เข็นเขาวนิช. (2539) “เทคนิคการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ” พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สินาด กริทธิ. (2551) “การบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมอาคารพุทธศักราช 2522 ในเขตเทศบาลตำบลวังผาง อำเภอเวียงหนองล่อง จังหวัดลำพูน” รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ขอนแก่น.
- สุภูมิ ขยันงาน. (2554) “ปัญหาการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 ของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโนนเต็ง อำเภอดง จังหวัดนครราชสีมา” ปริญญาวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต การบริหารงานก่อสร้างและการจัดการสาธารณูปโภค สาขาวิชาวิศวกรรมโยธา สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- สุรางค์ โคว์ตระกูล. (2544) “จิตวิทยาการศึกษา” พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุริยน ประภาสวัตร. (2539) ปัญหาการบังคับใช้ และวินิจฉัยสั่งการของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร. วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง. (2557) “สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา” [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 19 มกราคม 2557
ได้จาก <http://thaang.com/generaldata.php>.
- อุทัย หิรัญโต. (2529) “การปกครองท้องถิ่น” กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- Bloom, B.S. and Others. (1971) “**Handbook on Formative and Summative Evaluation of Students Learning**” New York : Mc Graw Hill, Inc.
- Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970) Determining sample size for research activities. “**Educational and Psychological Measurement**” 30(3), 608.
- Smith, Valene. (1977) “**Hosts and Guests**” Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

ภาคผนวก

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

- 1) ต่ำกว่า 5,000 บาท   2) 5,000 บาท – 10,000 บาท
3) 10,001 บาท – 20,000 บาท   4) 20,001 บาท ขึ้นไป

6. พื้นที่อยู่อาศัย

- 1) โฉนดที่ดิน   2) น.ส. 3 ก.   3) ภบท. 5
4) ส.ป.ก. 4-01   5) อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

7. มีแผนการปลูกสร้าง ภายใน 5 ปี หรือไม่

- 1) มี   2) ไม่มี

8. มีที่ดินเป็นของตนเอง หรือไม่

- 1) มี   2) ไม่มี

9. ขนาด สมาชิกในครัวเรือน

- 1) 1-2 คน   2) 3-4 คน
3) 5-6 คน   2) ตั้งแต่ 7 คน ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลช่องทางการรับรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ความเข้าใจ ความสนใจ เกี่ยวกับการขออนุญาต
ก่อสร้าง อาคาร ตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 จำนวน 6 ข้อ
คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่อง หน้าข้อความที่ตรงกับความจริงเพียงคำตอบเดียว

1. ระดับการ อ่านและเข้าใจภาษาไทย

- 1) ดีเยี่ยม   2) ดี   3) ปานกลาง
4) อ่อน   5) อ่านไม่ออก

2. ท่านมีความสนใจ ติดตาม ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 อยู่ใน
ระดับใด

- 1) มากที่สุด   2) มาก   3) ปานกลาง   4) น้อย   5) น้อยที่สุด

3. ท่านมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 อยู่ในระดับใด

- 1) มากที่สุด   2) มาก   3) ปานกลาง   4) น้อย   5) น้อยที่สุด

4. ท่านได้รับข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ.2522 ช่องทางใด มากที่สุด

- 1) ทางหนังสือพิมพ์   2) ทางวิทยุ   3) ทางโทรทัศน์
4) ทางอินเทอร์เน็ต   5) ทาง อบต.   6) จากคนรอบข้าง โดยการบอกต่อ

5. ท่านคิดว่า ช่องทางใด สะดวกที่สุด ในการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุมอาคาร
พ.ศ. 2522

- 1) ทางหนังสือพิมพ์   2) ทางวิทยุ   3) ทางโทรทัศน์
4) ทางอินเทอร์เน็ต   5) ทาง อบต.   6) จากคนรอบข้าง โดยการบอกต่อ

6. ท่านคิดว่า ช่องทางใด ที่ท่านจะสะดวก และได้รับรู้ถึง ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกฎหมายควบคุม
อาคาร พ.ศ. 2522 จาก อบต. มากที่สุด

- 1) แผ่นพับ ใบปลิว   2) การออกประชาสัมพันธ์ในหมู่บ้าน
3) ป้ายประชาสัมพันธ์   4) เสียงตามสาย จาก อบต.
5) รถประชาสัมพันธ์ อบต.   6) เข้ามาติดต่อที่ อบต. ด้วยตัวเอง

ตอนที่ 3 แบบทดสอบความรู้เบื้องต้นของกฎหมายควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 และบทกำหนดโทษ
ในการฝ่าฝืนกฎหมาย จำนวน 15 ข้อ

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ท่านคิดว่าถูกต้อง ตามความเข้าใจ

1. “อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน โรง ร้าน แพ คลังสินค้า สำนักงานและสิ่งที่สูงขึ้นอย่างอื่นซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
2. การจะก่อสร้างอาคารใด ๆ ต้องได้รับการอนุญาตจาก อบต.ทำอ่าง ก่อนทำการก่อสร้าง
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
3. อาคาร บ้านเดี่ยว ชั้นเดียว ขนาด 80.00 ตารางเมตรไม่ต้องขออนุญาตก่อสร้างอาคารก่อนเพราะไม่ถึงว่าเป็นอาคารเข้าข่ายต้องขออนุญาตก่อสร้าง
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
4. ห้องแถว มีตั้งแต่ 5 ห้อง ขึ้นไป จึงเรียกว่า “อาคารห้องแถว”
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
5. อาคาร ที่มีช่องเปิด หรือหน้าต่าง ต้องมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินของผู้อื่น ไม่น้อยกว่า 2.00 เมตร
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
6. ผู้อำนวยการกองช่าง เป็นผู้ออกใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (ใบ อ.1)
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
7. ป้าย ขนาด ตั้งแต่ 500 ตารางเซนติเมตร ถือว่าเป็นอาคาร
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
8. จำนวนแบบแปลนอาคาร ใช้ในการยื่นประกอบการขออนุญาตก่อสร้างมี จำนวนทั้งสิ้น 2 ชุด
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
9. แบบแปลนยื่นขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่เกิน 150.00 ตารางเมตร อนุโลมให้มีเฉพาะ แผนที่สังเขป และผังบริเวณได้
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
10. อัตราค่าธรรมเนียมใบ อนุญาตอาคาร (ใบ อ.1) ใบละ 50 บาท
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่
11. การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาเอกสารสิทธิที่ดิน อย่างละ 1 ชุด ประกอบการยื่นขออนุญาต ด้วย
  - 1) ใช่
  - 2) ไม่ใช่

ประวัติผู้เขียน

นายสุขสันต์ ยังสุขเกษม เกิดวันที่ 30 พฤศจิกายน 2516 ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่ 12 ซอย 4 ถนนมิตรภาพ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันทำงานที่ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าอ่าง อำเภอโชคชัย จังหวัดนครราชสีมา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองช่าง อบรมการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค คณะก่อสร้างสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา วิทยาลัยเทคนิคนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา อบรมการศึกษาระดับปริญญาตรี คณะครุศาสตร์ บัณฑิต สาขาช่างอุตสาหกรรมก่อสร้าง สถาบันราชภัฏนครราชสีมา